

Op te bergen
in de band van
7 en 8 november 2000

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

---

gehouden op 18 oktober 2000

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 13 september 2000	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Vorbereiding rampenbestrijding	2
Moderne en sterke provincies	4
Concept-Jaarplan 2001, Meerjaren- raming 2001-2005 en wijziging	
Begroting 2001 Interprovinciaal Overleg	9
Plan van aanpak beleidsmonitoring en -evaluatie 2001-2002	10
Najaarsnota 2000, Beleidsnota 2001 en Begroting 2001	16
Participatiebeleid niet-werkenden: langdurig werklozen, vrouwen en WAO'ers	16
7 ^e wijziging provinciale begroting 2000	28
Besteding aandelenwinst Essent	29
Sluiting	29
Toezeggingen	30

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 18 oktober 2000 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw A. de Widt-Nieuwenhuizen (VVD, voorzitter)
H. Baas (GPV/RPF)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
J.R. Dijkstra (PvdA)
J.W.M. Engels (D66)
R.C.M. van Glansbeek (CDA)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
F. Ietswaart (D66)
R.W. Klein Nulent (PvdA)
J.J. Mastwijk (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
W. Nijenbrinks (VVD)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
J.H. Schaap (PvdA)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
K.H. Smidt (VVD)
C.W.A. Willemse (GPV/RPF)

Voorts aanwezig:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin
Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
S.B. Swierstra (VVD, gedeputeerde)
H. Weggemans (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw H. Rappa-Velt (secretaris)
J. Bosker
mevrouw N.Y. Del Grosso
T. Lesschen

Met kennisgeving afwezig:

W. Hoekstra (OPD)
R.W. Klein Nulent (PvdA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van de heren Hoekstra en Klein Nulent.

3. Verslag van de vergadering van 13 september 2000

Het verslag wordt overeenkomstig het ontwerp goedgekeurd.

4. Ingekomen stukken

Geen.

5. IPO-aangelegenheden

Er melden zich geen sprekers.

6. Rondvraag

De heer BAAS vraagt, mede namens de heer Faber die net als hij lid is van het parlementariërsforum van de Nieuwe Hanze Interregio (NHI), welke gedachten het college in het IPO zal inbrengen met betrekking tot de grensoverschrijdende samenwerking en dan met name gericht op de NHI. Deze vraag is mede ingegeven door het kabinetsstandpunt dat is verwoord in het zojuist verschenen boekje "Grensoverschrijdende bestuurlijke samenwerking", waarin met betrekking tot de provincies de vraag wordt gesteld of deze geen partner zouden moeten zijn bij Euregionale samenwerkingsverbanden. Het kabinet zal het IPO uitnodigen de rol van de

provincies bij grensoverschrijdende samenwerking nader te bespreken.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat de NHI in strikte zin geen Euregio is. Het IPO is zijn standpunt aan het voorbereiden en het hangt van dit standpunt af, of en op welke wijze het college de staten dit standpunt voorlegt. Het is evident dat de staten op dit punt een rol hebben.

De heer BAAS constateert dat de commissie dit punt op enig moment op de agenda krijgt.

De heer SWIERSTRA bevestigt dit. Hij weet alleen nog niet wanneer.

(De heer Ter Beek verschijnt ter vergadering.)

7. Brief van gedeputeerde staten van 7 juni 2000, kenmerk 23/6.14/2000005866, houdende beantwoording van ingevolge artikel 29 van het Reglement van orde gestelde vragen inzake voorbereiding rampenbestrijding

De heer BLANKSMA zegt dat de aanleiding voor de bespreking van dit punt de ramp in Enschede is. Deze ramp moet voor andere overheden reden zijn zich af te vragen of zo'n ramp zich ook in hun gebied voor kan doen.

Wordt in Drenthe genoeg gedaan om dergelijke rampen te voorkomen? Immers, bij het op papier zetten van maatregelen worden nogal eens inschattingsfouten gemaakt.

Zijn de eisen die worden gesteld aan de rampenbestrijding wel hoog genoeg? Als antwoord op die vraag somt het college alles op wat op papier staat, maar voegt hieraan geen eigen oordeel toe. Op die manier kunnen de staten niet bepalen of er voldoende wordt gedaan.

Mede naar aanleiding van de ramp in Enschede is in Drenthe de discussie weer opgelaaid over het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, over de chloortrein, over het ambulancevervoer, de opslag van munitie en vuurwerk en over de gevolgen van een ramp met de kerncentrale in Lingen.

De heer TER BEEK is blij met de nadere vragen, want als het gaat om het voorkomen en het bestrijden van rampen is elke publieke en politieke aandacht hem welkom.

Het is een misverstand te menen dat de provincie, het college, de commissaris, grote bevoegdheden heeft op het punt van de daadwerkelijke rampenbestrijding. De ruggengraat van de rampenbestrijdingsorganisatie wordt gevormd door de gemeentelijke rampenplannen. De burgemeester is dus het bevoegd gezag. De commissaris komt alleen in beeld wanneer rampenplannen gemeentegrenzen overstijgen en er coördinatie nodig is, zoals bij transport over de weg en over water.

De materiële verantwoordelijkheid van de commissaris is er bij de gemeenten op aan te dringen rampenplannen op te stellen en daarmee daadwerkelijk te oefenen. Alle 12 Drentse gemeenten hebben een rampenplan. Die rampenplannen zijn niet toegeschreven op een bepaald type calamiteit, neen, die zijn bedoeld voor alle calamiteiten. In die rampenplannen staat dan ook wie wanneer wat moet doen.

Op drie gebieden gelden specifieke preventieve maatregelen. Het gaat dan om luchtvaartterreinen, kerncentrales en de zogenaamde Seveso-inrichtingen. Er is dus een apart rampenplan voor de luchthaven Eelde en daarmee wordt ook regelmatig geoefend. Vanwege de kerncentrale in Lingen is er een rampbestrijdingsplan waarmee Emmen en een aantal Overijsselse gemeenten en beide provincies oefenen en al valt naar de letter van de richtlijn niet een bedrijf in Drenthe onder de Seveso-norm, in

Emmen zijn er toch bedrijven die het nodige op hun terrein hebben en daarom is in overleg met de gemeentelijke brandweer en die bedrijven zelf besloten aanvalsplannen te maken die door de brandweer worden opgesteld.

Spreker constateert daarom dat in Drenthe aan alle wettelijke verplichtingen wordt voldaan. De staatssecretaris van binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties (BZK) heeft in een brief aan de Tweede Kamer hiervan ook melding gemaakt. Er zijn daarnaast nog wel meer risicovolle situaties te bedenken. Hierbij wordt rekening gehouden met de kans op een ongeval en de gevolgen daarvan. Soms is de kans op een ongeval groot, maar zullen de gevolgen klein zijn en soms is het andersom. Daarom is de regionale brandweer begonnen met het inventariseren van de risico's. Als er dan

gemeentegrensoverschrijdende gevolgen dreigen, komt de commissaris weer in beeld.

Jarenlang waren de oefeningen met rampenplannen een zorgenkindje, maar er is de laatste tijd duidelijk sprake van een grotere bewustwording, al dan niet veroorzaakt door recente rampen. Er zal op worden toegezien dat de

oefeningen blijven doorgaan. Daartoe zullen de gezamenlijke provincies binnen twee weken een contract ondertekenen met een organisatie die een vierjaarlijkse cyclus van de oefeningen regelt. Voor Drenthe begint deze cyclus in januari 2001.

Het kabinet is bezig met het opstellen van een beleidsnota openbare orde en veiligheid; die zal

op zijn laatst voorjaar 2001 klaar zijn en daarna zal de commissie die nota ontvangen.

Aan de hand van die nota kan deze kwestie dan opnieuw besproken worden.

De heer BLANKSMA gaat ervan uit dat er dan gelegenheid zal zijn over concrete situaties te spreken.

De heer TER BEEK wijst erop dat in die nota ook de rol van de verschillende hulpverleningsdiensten ter sprake komt.

De heer BLANKSMA vindt het desondanks niet kunnen dat hij in antwoord op een vraag van een burger - hoe het zit met de veiligheid in Drenthe - moet antwoorden, dat de staten daar niet over gaan.

De heer TER BEEK zegt dat de gemeentelijke rampenplannen door het college van GS moeten worden getoetst. Formeel hebben de staten er dus wel mee te maken en daarom vindt hij het belangrijk dat de nieuwe nota in de commissie wordt besproken. Maar de gemeentelijke plannen blijven de ruggengraat van de rampenbestrijdingsorganisatie.

De heer BAAS wijst erop dat zo'n rampenplan er meestal op papier voortreffelijk uitziet, maar dat een plan dan wel steeds geactualiseerd moet worden. Het moet niet voorkomen dat wanneer er in staat dat Jan gebeld moet worden, Jan op dat moment al met pensioen is.

De heer TER BEEK zegt dat de plannen regelmatig geactualiseerd worden.

De heer NIJENBRINKS zegt opmerkingen over de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven gemist te hebben. Elk bedrijf moet een risico-inventarisatie maken en heeft een rampenplan. Die individuele verantwoordelijkheid van bedrijven is bij wet geregeld.

De heer TER BEEK zegt dat de provincie er wel op toeziet dat ook de bedrijven hun verplichtingen nakomen.

De heer VAN DER SCHOOT meent dat het "bij wet geregeld zijn" nog geen garantie biedt. Dat bleek in Enschede wel. Hij vindt het daarom goed dat erover gepraat blijft worden.

De heer TER BEEK herhaalt dat daarom juist het oefenen zo belangrijk is.

(De heer Ter Beek verlaat de vergadering.)

8. Statenstuk 801, Moderne en sterke provincies

De heer WILLEMSE merkt op dat de kern van de notitie is dat de moderne provincie in zichzelf gelooft.

Opvallende punten in het stuk zijn:

- de provincie bevestigt bestaande bevoegdheden en taken;
- de provincie houdt zich naast arbitrage en regie ook bezig met initiatief: zet beleid op en voert beleid uit, c.q. laat het uitvoeren op terreinen als ruimtelijke ordening
  - Belvedere - landelijk gebied, milieu, enzovoorts;
- de provincie wil haar grotere bevoegdheid als regionale en bovenlokale overheid wettelijk laten vastleggen;
- de provincie wil nieuwe en vooral ruimere kaders om de provinciale taken uit te kunnen voeren, bijvoorbeeld het nieuwe sturingsmodel in het kader van het landelijk gebied.

Van Kemenade vroeg ook met klem om een wettelijke projectprocedure bij de inrichting van stad en land.

Uit het stuk blijkt dat de provincie telkens bereid is taken op zich te nemen en op resultaten te worden afgerekend.

Wie zou na het lezen van deze notitie ooit nog durven spreken over de overbodigheid van de provincie als bestuurslaag?

Bij het lezen van hoofdstuk 2 kwam bij spreker de gedachte op dat Drenthe eigenlijk al heel veel heeft gedaan en nog doet: gemeentelijke herindeling, noordelijke samenwerking, Provinciaal omgevingsplan (POP) en Kompas, welk project als een voorbeeld van regiocontracten wordt opgevoerd.

Wellicht heeft de Raad voor het openbaar bestuur (Rob) wel gelijk als hij waarschuwt voor het te ver doorslaan van de rol van de provincies op het punt van uitvoering van beleid: zo gaat het uitkopen van varkensboeren zowel politiek als financieel te ver.

Een provincie die zo gretig een sterkere politieke positie inneemt - en over een groter budget gaat beschikken en veel beleidsterreinen geïntegreerd en met ambitie gaat aanpakken - moet in alle opzichten op die taak zijn voorbereid. Dat geldt dus zowel voor GS en PS als voor het

ambtenarenapparaat. Het grootste probleem zal dan niet bij GS en het ambtenarenapparaat liggen, hoewel de provincie bij publiek-private samenwerking (PPS) net als de gemeenten op haar hoede moet zijn. Maar zijn PS wel klaar voor deze nieuwe taak? Voor de verkiezingen van 2003 moet een duidelijk zichtbare en daadkrachtige provincie de burger naar de stembus trekken. Het zou beschamend zijn wanneer de opkomst dan niet hoger was dan in 1999.

Kan het allemaal wel zo snel, hebben met name PS niet meer tijd nodig? De dualisering zal volgens de notitie de provinciale regierol krachtiger maken, maar dan moeten zowel GS als PS daar klaar voor zijn. PS moeten een eigen invulling geven aan hun steeds groter wordende taak en verantwoordelijkheid, waarmee een steeds groter budget is gemoeid, en het ernaar toegroeien vraagt tijd. Spreker ziet daarom liever een organische dan een mechanische benadering, al geeft hij toe dat groeien ook snel kan. Overigens meldt de notitie over de dualisering niet meer dan dat die moet plaatsvinden. Hoe aan die dualisering vorm wordt gegeven, zal blijken in de politieke praktijk. PS moeten als nevenschikt, onafhankelijk orgaan gaan functioneren. Het is onduidelijk hoe de grotere provinciale rol in de interprovinciale verbanden wordt ingebed. Zullen er naast provinciale contracten ook Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)-contracten komen? Welke rol krijgt de Interprovinciale statencommissie (Ipsc)?

De provincie krijgt steeds grotere taken toegeschoven en de provincie zelf wil ook steeds meer presteren; daartoe is zij zelfs bereid financiële risico's te lopen. Wat is dan de financieringsbron: het Provinciefonds, de Motorrijtuigenbelasting (MRB)? Als in de toekomst de MRB wegvalt, is de provincie dan volledig afhankelijk van de Haagse geldstroom? Het moet niet gaan als in het onderwijs: steeds meer taken maar budgettair neutraal. Ambities zijn goed, maar niet zonder duidelijke financiële zekerheid. Misschien zijn provinciale belastingen nog niet zó gek.

De heer VAN GLANSBEEK deelt mee dat zijn fractie instemt met het in de notitie geschetste ontwikkelingsproces naar een modern en sterk provinciaal bestuur en met de rol die de provincie kan spelen bij het oplossen van regionale problemen en bij het stimuleren van regionale

ontwikkelingen.

Het is een open deur te stellen dat een soepele doorwerking van Europese regels en beleid en de inpassing daarvan in en aan de provinciale bestuurslaag niet vanzelf gaat. In 1998 wees de Rob in zijn advies "Wijken of herijken" op de noodzaak provincies en gemeenten beter en meer structureel te betrekken bij zowel de voorbereiding als de uiteindelijke uitvoering van het Europese beleid en de Europese regelgeving. Het IPO en de Vereniging van Nederlandse

Gemeenten, hebben er dan ook herhaaldelijk bij het kabinet op aangedrongen deze aanbeveling serieus te nemen. Door het oprichten van het Comité van de Regio's is de actieve oriëntatie van de provincie op het Europese beleid sterk toegenomen (blz. 7 en 8).

Vorige maand nog pleitte de voorzitter van het Europees Parlement (EP) nogmaals voor intensivering van de samenwerking tussen het EP en het Comité van de Regio's. Daarom bevreemdt het spreker dat volgens GS deze directe beïnvloeding via het Huis der Provinciën loopt. Is die structuur niet te mager om tot een directe beïnvloeding te komen? Het Huis der Provinciën heeft immers alleen een faciliterende functie en speelt geen rol in de directe besluitvorming.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat zijn fractie niet veel kritiek heeft op de notitie van het IPO, waarbij in gedachten is gehouden dat de notitie niet specifiek over Drenthe gaat. Het gaat om een gezamenlijke notitie die tijdens het zogenaamde overhedenoverleg van het kabinet met het IPO en de VNG op tafel zal liggen.

De eerste opmerking in de bijlage bij de beleidsbrief vindt spreker nogal defensief en hij onderschrijft haar dan ook niet. In hoofdstuk 1 van de notitie wordt onder 1.1. voldoende aangegeven wat de aanzet voor de notitie is geweest. Zowel in het regeerakkoord als in het advies van de Rob klinkt door dat uitsluitend een voortzetting van het cultuurveranderingsproces niet voldoende is voor een adequate bestuurlijke aanpak van de maatschappelijke vraagstukken op regionaal niveau.

Waarom wordt zo stellig afwijzend gereageerd op de door het IPO in te stellen commissie, die moet adviseren over het provinciaal milieubeleid? Alleen omdat er al een zogenaamd milieugedeputeerdenoverleg bestaat? Kan die afwijzing nader toegelicht worden? Het lijkt spreker helemaal niet verkeerd in de IPO-commissie ook externen op te nemen. Spreker snapt uitstekend wat in de bijlage onder

2.8 is vermeld, maar hij vindt wel dat de indruk wordt gewekt dat Drenthe met handen en voeten aan het Kompas gebonden is.

Daarom verzoekt hij deze paragraaf als volgt te laten luiden: "Ten aanzien van de ruimtelijke en economische ontwikkelingen en de daarbijbehorende financiële kaders hebben de drie noordelijke provincies een voorsprong op andere provincies, omdat in het Noorden de provincies hun gezamenlijke visie op dit terrein hebben neergelegd in een document: het Kompas voor het Noorden."

Omdat het algemeen bestuur (AB) van het IPO al op 2 november vergadert, in welke vergadering een definitief standpunt ten aanzien van deze notitie wordt bepaald, heeft het weinig zin in de statenvergadering van 7 en 8 november nog uitgebreid hierover te spreken. Het is daarom beter in deze commissievergadering de discussie over dit statenstuk af te ronden.

Wat sprekers fractie betreft wordt de status van het stuk na deze vergadering veranderd in A.

De heer ENGELS zal zich na het verhaal van de heer Nijenbrinks beperken tot het aanbrengen van nog enkele liberale accenten.

De fractie van D66 stemt in met de notitie.

Spreker heeft dezelfde bedenkingen als de heer Nijenbrinks tegen de inleiding in bijlage 1 en mede omdat de Standaard van Zeegse alleen regionale betekenis heeft stelt hij voor de hele inleiding te schrappen.

Met wat wordt voorgesteld met betrekking tot de provinciale bevoegdheid in het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen, is spreker het niet eens. De provincie moet wel met gezag in de richting van de gemeenten optreden, maar het is goed een juridisch vangnet te hebben.

Het is interessant dat het bij de gemeentelijke herindeling niet zozeer meer gaat om de schaal als wel om de kwaliteit. Interessant in dit verband is de opmerking van professor Witteveen in de Eerste Kamer dat het grootschaligheidsdenken van de PvdA wellicht aan relativering toe is.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat de commissie zo langzamerhand veel energie moet steken in stukken van het IPO. Hij is zeer enthousiast over het opbouwende commentaar van het college op de notitie. Door zich niet achter Den Haag te verschuilen laat een provincie zien dat zij sterk is.

De heer BLANKSMA deelt mee dat ook zijn fractie

voor moderne en sterke provincies is. De ontwerpnoot is dan ook positief ontvangen. In bijlage 1 ontbreekt de opmerking dat toch wel heel weinig aandacht wordt besteed aan de relatie provincie-burger. Het accent ligt wel erg veel op het uitvoeren van beleid.

In punt 2.9 wordt de ambitie van het IPO om de provinciale bevoegdheden ten opzichte van andere partijen te vergroten sterk gerelativeerd. Met die inbreng is GroenLinks het niet eens. Er zijn wel degelijk betere mogelijkheden om de regierol goed te vervullen als de bevoegdheden daartoe maar aanwezig zijn. En zijn ervaring als leraar heeft spreker tot het inzicht gebracht dat in een dergelijk geval haast nooit van die bevoegdheden gebruik hoeft te worden gemaakt. Als daarom het IPO de ambitie heeft de bevoegdheden van de provincies op bepaalde punten te versterken dan is het niet goed dat Drenthe daaraan weer afbreuk probeert te doen.

De heer SCHAAP meent dat het altijd lastig is een tekst te bedenken voor 12 provincies, vooral als alle fracties in die provincies zich ook nog in die tekst moeten herkennen. Het gaat er nu om de gedeputeerde enige ideeën mee te geven voor de vergadering van het AB van het IPO.

De decentralisatie van Rijk naar provincie komt er in de huidige situatie op neer dat het Rijk wel veel taken en verantwoordelijkheden overdraagt, maar dat de daarbijbehorende middelen in Den Haag blijven of ergens tussen Den Haag en Assen blijven hangen. Decentralisatie moet dus inclusief bevoegdheden en middelen zijn. Blijven die bevoegdheden en middelen achterwege dan komen de provincies klem te zitten tussen het feit dat zij wel iets moeten doen - de landinrichting is hiervan een goed voorbeeld - maar daarvoor het geld noch de instrumenten hebben. Zoiets tast de geloofwaardigheid van de provincies wel aan. Ook onder de mooie kreet doorzettingsmacht zou een streep gezet moeten worden. Als de provincie verantwoordelijkheden en taken naar zich toe haalt dan moet het op een bepaald moment gedaan zijn met coördineren en regisseren en moet de provincie zeggen: "En zo wordt het gedaan."

Als decentralisatie en doorzettingsmacht niet echt worden gerealiseerd zullen de burgers de provinciale overheid ongeloofwaardig gaan vinden.

Spreker stemt verder in met de notitie en ook wat hem betreft wordt het een A-stuk.

De heer SWIERSTRA is het in zoverre met de

heer Schaap eens dat de inbreng van Drenthe gerelativeerd moet worden, dat Drenthe slechts een van de 12 provincies is. Maar omdat op veel terreinen niet met meerderheid van stemmen besloten hoeft te worden, is de invloed van Drenthe toch niet zo klein.

Als de commissie besluit dat het een A-stuk kan worden voor de statenvergadering, besluit zij nu al dat Drenthe vorm wil geven aan de ambities die de Nederlandse provincies als bestuurslaag hebben. Daarover wordt al een groot aantal jaren zowel in- als extern gediscussieerd en het is dan goed om op een bepaald moment iets waarover alle provincies het eens zijn scherp te formuleren. Die formulering heeft dan wel als consequentie dat de provincies moeten proberen wat ze zeggen ook waar te maken.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de opmerking van de heer Nijenbrinks om er een A-stuk van te maken vooral is ingegeven door het tijdstip. Hij vraagt zich af of het nog wel zin heeft dit stuk uitgebreid te bespreken in de statenvergadering. Als dat niet het geval is, moet er in de statenvergadering niet al te veel tijd meer worden besteed en kan het een A-stuk worden.

De heer SWIERSTRA zegt dat de opmerking over de statusverandering niet alleen door de heer Nijenbrinks is gemaakt. Het is ook niet zijn bedoeling dat het in de statenvergadering uitvoerig wordt behandeld. Hij wijst er wel op dat het stuk in dit geval niet van status verandert omdat het verder nauwelijks van politiek belang is. Het stuk belichaamt inderdaad het zelfbewustzijn van de provincies en daar lijkt de eerste zin van de bijlage inderdaad haaks op te staan. GS hebben slechts willen waarschuwen voor een te ver doorschieten. De discussie loopt al lang en wat nu voorligt is daar het eindresultaat van. Juist omdat al zoveel is gedaan, vraagt de heer Willemse zich af of het rapport "Bestuurlijk Kraakbeen" van de Rob niet serieuzer moet worden genomen. Het is niet de bedoeling op de stoel van andere overheden te gaan zitten, maar de teneur die uit "Bestuurlijk Kraakbeen" spreekt staat in geen enkele verhouding tot de ambities van de provincies. Maar natuurlijk moeten de provincies niet zover gaan dat zij taken, die haar niet toebehoren, overnemen.

Drenthe is niet in alle opzichten op de nieuwe taken voorbereid. Hier en daar zal de werkwijze anders moeten worden.

Zo zal de rijksoverheid bij het decentraliseren van taken daar de middelen bij moeten leggen. De

ervaringen daarmee zijn tot nu toe slecht en de irritatie daarover wordt ook te pas en te onpas geuit. Maar als de provincies menen dat zij hun positie moeten innemen in het Nederlandse staatsbestel, moeten zij ook inhoudelijke redenen daarvoor hebben. De inhoud van die taakuitoefening is de aansturing voor de claim op financiën, uit welke bron die dan ook komen. Komen die middelen er niet dan ontstaat een vicieuze cirkel, want het Rijk zal de provincies vragen aan de hand van de uitvoering aan te tonen dat zij geld tekortkomen. Deze opmerking is niet bedoeld om de nadrukkelijke claim van boter bij de vis te bagatelliseren, maar wel om te voorkomen dat een grotere terughoudendheid ontstaat om de provinciale ambitie vorm te geven.

De discussie over de financiering staat hoog op de agenda en op het moment dat de MRB wordt afgeschaft of wordt verlaagd - en dat heeft consequenties voor de opbrengst van de provinciale opcenten - zal meteen overleg moeten worden over vervangende financiering. De discussie over provinciale belastingen en sectorale belastingen is niet nieuw en zal dan ook nog wel even doorgaan. Ook in SNN-verband zal een bezinning op de ambities moeten plaatsvinden, maar daarbij gaat het om uitwerkingen van de politieke uitspraak die de provincies in deze notitie doen. De heer Van Glansbeek heeft gelijk met zijn opmerking dat het Huis der Provinciën geen rol speelt in de directe besluitvorming. De directe besluitvorming wordt beïnvloed via de betrokkenheid van de provincie bij het Comité van de Regio's, een officieel adviesorgaan van het Europees Parlement, terwijl het Europees Parlement bepaalde ontwerpbesluiten ook eerst voor moet leggen aan het Comité van de Regio's. Verder wordt de besluitvorming beïnvloed via rechtstreekse contacten met europarlementariërs en via rechtstreekse ambtelijke en bestuurlijke contacten met de Europese Commissie. Daarom is niet alleen een groot aantal sectorale ambtenaren rechtstreeks op pad, maar worden door het Huis der Provinciën de voorlichtings- en lobbyactiviteiten gebundeld. Het college heeft een relativerende opmerking gemaakt over de milieucommissie, omdat het van mening is dat die commissie niet een structureel karakter moet krijgen en daarmee weer

een extra overlegcircuit wordt. Dat is ook niet de bedoeling van het DB-IPO. Het is de bedoeling dat er een commissie komt die vergelijkbaar is

met die voor de ruimtelijke ontwikkelingsproblematiek en met de Commissie-Leemhuis die op het gebied van het water adviseerde. Het is de bedoeling om een fundamentele discussie op te starten over hoe de provincies zich moeten opstellen en daarvoor zou een commissie moeten worden gevormd onder leiding van een externe voorzitter - in het geval van de milieucommissie wordt Hans Alders dat - met als leden de gedeputeerden die al in het IPO zitting hebben en externe deskundigen. Die commissie moet bevallen van een advies. Dat advies zal vervolgens in de normale gremia van het IPO besproken worden en die bespreking kan zelfs leiden tot een nadere visie op de overlegstructuur.

De heer ENGELS vraagt of het dus eigenlijk niet zo is bedoeld als het er staat. Met wat de gedeputeerde nu zegt, is hij het eens. Maar dan moet wat nu in de bijlage onder punt 2.5 staat niet in het IPO worden ingebracht.

De heer SWIERSTRA zegt dat zolang de commissie de door hem gebruikte formulering niet tegenspreekt, ervan uitgegaan kan worden dat die formulering in het IPO zal worden ingebracht. Misschien was het beter geweest het in de bijlage wat anders te formuleren.

Het onderdeel economie heeft bij de provincies altijd een bijzondere rol ingenomen, omdat de provincies op dat terrein veel meer dan op andere terreinen elkaars concurrent kunnen zijn. Het mag niet zo zijn dat de voorsprong als gevolg van gezamenlijke activiteiten - het Kompas - verloren gaat.

De discussie moet niet uitsluitend gaan over meer bevoegdheden en meer macht; het gezag wordt ontleend aan de inhoud en aan de samenwerking tussen de verschillende overheden. Sommige juridische instrumenten zullen aangescherpt moeten worden. Het is van belang dat de doorzettingsmacht niet alleen verankerd blijft in de wet en op bepaalde punten wordt aangescherpt, maar dat die vooral ook gestalte krijgt in de eigen wijze van werken. Dat betekent dat met gemeenten, Rijk en waterschappen wordt gekomen tot een gezamenlijke beleidsontwikkeling, maar dat als er knopen moeten worden doorgemaakt de finale besluitvorming in de staten plaatsvindt.

De heer SCHAAP wijst erop dat vanuit de commissie alleen is opgemerkt dat de regierol wel mooi en aardig is, maar dat het belang ligt bij de

doorzettingmacht. Het is dus niet zo dat de fracties alleen nog maar daarin geïnteresseerd zijn; zij hebben er op willen wijzen dat de provincie de laatste jaren op heel veel terreinen waarop zij helemaal geen doorzettingmacht heeft, actief is geworden.

De heer SWIERSTRA zegt alleen aangegeven te willen hebben in welk kader de discussie wordt gevoerd. De provincies wordt namelijk nogal eens verweten dat zij alleen maar om bevoegdheden roepen. Daar is geen sprake van, maar de provincies willen wel de doorzettingmacht die zij hebben gebruiken en dat moeten zij dan ook gewoon durven zeggen. Zo is de reden waarom de VNG heeft afgehaakt in de discussie over het Nationaal verkeers- en vervoersplan, dat de minister van VW en de provincies hebben gezegd op een bepaalde manier verder te willen gaan.

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER verzoekt de commissie specifiek aan te geven welke wijzigingen zij in de notitie aangebracht wil zien.

De heer WILLEMSE deelt de mening dat het een A-stuk kan worden.

De heer VAN GLANSBEEK zegt dat dit ook voor zijn fractie geldt. Hij houdt de gedeputeerde aan zijn toezegging dat wat de commissie te berde heeft gebracht, zal worden ingebracht in het IPO.

De heer NIJENBRINKS zegt dat dit ook voor zijn fractie geldt.

De heer ENGELS verzoekt de gedeputeerde hetgeen in de inleiding van de bijlage is vermeld niet in het IPO in te brengen.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt meer aandacht voor de relatie met de gemeenten als het gaat om het landelijk gebied en het bestuur.

De heer BLANKSMA vraagt of wat in de bijlage onder 2.9 staat dan een toelichting op en geen relativering is van het standpunt van het IPO. Als dat het geval is, kan hij met de reactie instemmen. Spreker heeft een reactie gemist op zijn opmerking over de relatie tussen burgers en provincies.

De heer SWIERSTRA erkent dat de betrokkenheid van de burgers niet expliciet aan de

orde komt, maar hij vraagt zich af of dat in deze notitie ook wel moet. Hij heeft er in het IPO al verschillende malen op gewezen dat de communicatie met de burger een bijzondere bestuursopdracht zou moeten worden, maar de meerderheid van de provincies vindt dat nog een stap te ver, omdat dan te veel op het terrein van de gemeenten wordt terechtgekomen en omdat het communiceren van de burgers vooral zal moeten gaan aan de hand van het beleid. In het IPO worden voorstellen ontwikkeld om zowel via internet als via een nieuw te creëren magazine te zorgen voor een betere communicatie met het publiek. Maar de individuele provincies zullen daaraan vorm moeten geven, al zullen zij dat voor een deel wel gezamenlijk kunnen doen, bijvoorbeeld door een gezamenlijke dag in het kader van de verkiezingen en ontwikkeling van automatiseringsactiviteiten, gericht op communicatie met de burger, dus de koppeling van websites.

De heer ENGELS vraagt of deze punten niet nog terugkomen in het rapport van de Commissie-Bleker.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat die commissie zal rapporteren over de cultuur en de werkwijze van de provincies, maar dat het daarbij meer gaat om de interne werkwijze. Verwacht de heer Van der Schoot op dit moment nog een beschouwing over de relatie met de gemeenten?

De heer VAN DER SCHOOT zegt dat het IPO eigenlijk geen visie heeft op de relatie tussen de provincie en de gemeenten waar het om het landelijk gebied gaat, maar dat het meedeelt hier in bestuurlijke zin wel mee bezig te gaan. Als het IPO daarmee aan de gang gaat, betekent het werkelijk iets voor hem.

De heer SWIERSTRA zegt dat dit een van de decentralisatieonderdelen is die leiden tot een discussie over de sturingsfilosofie. De sturingsfilosofie groen heeft veel voeten in de aarde, maar daarin komt natuurlijk wel de positie van de gemeenten aan de orde. In alle decentralisatiedossiers is de verhouding Rijk-provincie-gemeente/waterschap de rode draad. Daarbij geldt als absoluut adagium het huis van Thorbecke, dus de heldere driedeling. Spreker stelt voor dat hij de opmerkingen van de inleiding alleen inbrengt als in het IPO gediscussieerd wordt over waar het IPO staat en

daarbij zal hij aangeven dat de notitie de kroon op het werk van een aantal jaren is.

De VOORZITTER stelt vast dat het college de signalen vanuit de commissie goed heeft begrepen. Zij zal het college voorstellen de status van het stuk te veranderen in A.

9. Statenstuk 799, Concept-Jaarplan 2001, Meerjarenraming 2001-2005 en wijziging Begroting 2001 Interprovinciaal Overleg

De heer VAN DER SCHOOT deelt mee namens alle partijen twee opmerkingen te maken. Hij deelt de mening van het college dat het functioneren van het IPO de schuld is van Den Haag.

Een IPO-tijdschrift is een vorm van kapitaalvernietiging en milieubederf, waarop de staten niet zitten te wachten. Dat tijdschrift zal wel worden aangewend om de positionering van het IPO duidelijk te maken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN deelt mee te verwachten dat zo'n tijdschrift gewoon op de grote stapel papier terechtkomt. Haar fractie heeft aan zo'n tijdschrift geen behoefte.

De heer BAAS merkt op dat het IPO de uitspraak dat in Den Haag een verkeerd beeld van de provincies bestaat niet verder beargumenteert. Hij heeft de indruk dat het IPO zich toch wel sterk tegen Den Haag afzet. Omdat het tijdschrift is bedoeld om die houding te versterken, zou het de naam "Geef Den Haag een schop" kunnen krijgen.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat zijn fractie instemt met het concept-Jaarplan 2001, de Meerjarenraming 2001-2005 en met de wijziging van de begroting 2001.

In de discussies die de afgelopen jaren over het IPO zijn gevoerd ging het meestal om de vraag of het IPO wel een instituut is met nut voor de afzonderlijke provincies. Vooral het gevaar dat het IPO zou verworden tot een log, duur, onzichtbaar en bureaucratisch lichaam zonder meerwaarde van de provincies kwam aan de orde. De beste waakhond op dit terrein was ongetwijfeld de heer Van der Schoot, die zijn twijfels niet onder stoelen of banken stak.

Spreker prijst de heer Van der Schoot voor het feit dat hij zijn aanvankelijk gerede twijfel heeft willen omzetten in een heel voorzichtig voordeel van de twijfel. Het moet de heer Van der Schoot daarom

goed hebben gedaan dat op pagina 67 staat dat de lasten in de periode 2001-2004 afnemen.

In de beleidsbrief staat dat de lijnen die het IPO heeft uitgezet in overeenstemming zijn met de beleidslijnen van de provincie Drenthe, al heeft het college vragen bij de uitspraak dat Den Haag geen juist en actueel beeld heeft van het functioneren van de provincies. Het IPO is bezorgd dat de aandacht voor de prestaties van de provincies op enkele terreinen te klein is, wat een negatieve uitwerking heeft op de belangenbehartiging. Die redenering kan spreker volgen.

Het college vraagt zich af of een nieuw tijdschrift wel het juiste middel is in een digitale maatschappij en verder is het bang dat het een IPO-promotieblad wordt. In paragraaf 1.3. staat duidelijk dat het blad moet verschijnen naast een IPO-website. Het tijdschrift is bedoeld als vervanging van de IPO-nieuwsbrief. In een professioneel, onafhankelijk en informatief maandelijks tijdschrift kan Drenthe zijn eigen ambities zichtbaar maken.

Sprekers fractie stemt in met het statenstuk en hij verzoekt om wijziging van de status in A.

De heer ENGELS sluit zich bij dat verzoek aan. Spreker maakt uit de tekst op dat de opmerking over het imago van de provincies in Den Haag is opgehangen aan de persoon van minister De Vries die de neiging vertoont om bepaalde zaken, waaronder "mogelijke perspectieven voor de provincie", in discussie te houden.

De heer BLANKSMA sluit zich aan bij wat de heer Nijenbrinks over het tijdschrift heeft gezegd. Nederland is nog helemaal geen digitale maatschappij.

Spreker pleit opnieuw voor een bijzondere opdracht op het punt van communicatie met de burgers. Natuurlijk hebben de afzonderlijke provincies op dit punt ook een taak, maar dat geldt voor veel zaken die ook in IPO-verband worden opgepakt. De provincies kunnen veel van elkaar leren en soms kunnen zij gezamenlijk optrekken.

De heer SWIERSTRA zegt dat de passages die gaan over de verhouding met Den Haag zeker niet zo moeten worden gelezen dat het IPO de schuld van Den Haag is. Minister De Vries is ook zeker niet de enige boosdoener, maar de provincies moeten bij veel ministeries en veel onderzoeksinstellingen steeds weer hun positie bevechten. Niet alle goede werken die de provincies verrichten, worden door anderen zo

ervaren. De provincies zullen daarom goed op hun eigen huishouding moeten passen. Doorzettingsmacht en gezag moeten verworven worden.

De kritische signalen met betrekking tot het tijdschrift heeft spreker al ingebracht voordat het DB-IPO een besluit nam. Alle kritiek heeft ertoe geleid dat het AB nog geen besluit heeft genomen. Er wordt gedacht aan een onafhankelijk tijdschrift van goed niveau - geen glossy promotiefolder - dat voor de beslissers in Nederland een goed forum moet zijn en het moet de verschillende nieuwsbrieven vervangen. Tegelijkertijd wordt een website ontwikkeld voor intern en extern gebruik, waardoor alle statenleden rechtstreeks toegang krijgen tot informatie van het IPO. Het wordt dus een tweesporenbeleid, want zolang nog niet iedereen gedigitaliseerd is, is papier niet overbodig. Het DB verwacht wel dat het AB instemt met zo'n tijdschrift en daarom is daarvoor ook een bedrag geraamd.

Het beeld dat Den Haag van de provincies heeft, behoeft voortdurende bijsturing. Spreker onderschrijft de opmerking van de heer Blanksma dat de provincies van elkaar kunnen leren. Het blijft de bedoeling om behalve via het IPO ook interprovinciaal projecten aan te pakken. Het secretariaat van die projecten wordt soms door het IPO gevoerd, maar soms ook door een van de trekkende provincies. In zo'n geval wordt een project niet namens het IPO in Den Haag of bij de gemeenten bepleit.

De heer BLANKSMA zegt dat het bij dit stuk ook om interne zaken van het IPO gaat. Aan de basis van het gezag van de provincie staan de kiezers die al dan niet massaal opkomen bij de verkiezingen en hun belangstelling tonen voor wat er op provincieniveau gebeurt. Als het opkomstpercentage 75 zou zijn, was het gezag van de provincie aanzienlijk groter.

De heer SWIERSTRA heeft de mogelijkheid ter sprake gebracht om het tijdschrift, de website en de communicatie met de burger aan elkaar te koppelen. Het secretariaat en veel provincies vinden dat op dit moment nog te veel van het goede. Daarom is het zaak inhoudelijk goed op de kaart te komen en op die manier publiciteit te krijgen. Duidelijk moet zijn dat de provincies onderdeel zijn van de politieke discussie. Maar de individuele provincies hebben de verantwoordelijkheid hun eigen burgers duidelijk te maken wat er gebeurt. Op dit moment zijn er in

IPO-verband weinig mogelijkheden om op dit punt een stap verder te komen, maar de gedachten van de heer Blanksma vindt spreker zinvol.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT deelt namens alle fracties mee dat de status van het stuk kan veranderen.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert en dat het stuk de A-status kan krijgen.

10. Statencommissiestuk van 19 september 2000, kenmerk 37/6.8/2000009301, Plan van aanpak beleidsmonitoring en -evaluatie 2001-2002

De heer MASTWIJK wijst erop dat het stuk in hoge mate de neerslag is van de hoofdlijnen van een conferentie over dit onderwerp. Zijn fractie kan met die hoofdlijnen instemmen.

Er moet niet gemonitord worden om het monitoren. De cursief gedrukte vragen op pagina 6 vormen de crux.

Sprekers fractie gaat akkoord met de uitgezette strategie. Naast een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie wordt de mogelijkheid genoemd van een provinciale rekeningcommissie en een provinciale rekenkamer. Als de rekeningcommissie bedoeld is om het werk van de accountant over te doen, dan heeft spreker daaraan absoluut geen behoefte. Bij een provinciale rekenkamer kan hij zich wel iets voorstellen en hij pleit in dit verband voor een rekenkamer in SNN-verband. Zouden de taken van de Statencommissie voor de Beleidsevaluatie niet ook bij de Statencommissie BFE ondergebracht kunnen worden? Een aparte commissie lijkt iets te veel van het goede. Naar aanleiding van de opmerking op pagina 11, dat voor een succesvolle implementatie draagvlak en prioritering op managementniveau noodzakelijk zijn, herinnert spreker aan de opmerking van de accountant bij het jaarverslag 1999 dat het her en der op de werkvloer nog aan draagvlak ontbreekt, terwijl er met name op de werkvloer draagvlak moet zijn.

De heer WILLEMSE vindt het bijzonder prettig dat het stuk heldere definities bevat, want na de conferentie vond zijn fractie veel dingen nog wat vaag. De tweedeling in monitoring en evaluatie bij

het toetsen van beleid, bedrijfsvoering en financieel beheer werkt goed. Een deel hiervan staat al op de rails en daarbij wordt aangesloten. Het onderdeel monitoring werd altijd al vermeld bij de adviezen van GS en vanaf nu zullen de woorden "niet van toepassing" niet meer gebruikt kunnen worden.

Eigenlijk is alleen punt 3 van de strategie nieuw. Wat punt 1 betreft: het resultaat van de provinciale gehaktdag zal mede afhangen van de rol van PS. Het is uitstekend dat een vaste systematiek van monitoring en evaluatie wordt toegepast (punt 2) maar die systematiek mag niet ver afwijken van de systematiek die ontwikkeld wordt bij bijvoorbeeld punt 3. Er is sprake van een onderzoeksprogramma voor beleidsevaluatie op basis van Besturen in balans. De monitoring en evaluatie van grote strategische plannen moet daarin passen.

Wat in punt 3 wordt voorgesteld is een welkome aanvulling op het stuk over de sterke provincie. Met wat hier wordt voorgesteld kan de komende jaren toegewerkt worden naar een krachtige controlerende rol van PS in een dualistisch stelsel. Maar hoe moeten PS die rol vervullen? Via een provinciale rekenkamer of een provinciale rekeningcommissie - er is ook sprake van een provinciale rekenkamer onafhankelijk van de provinciale organen tegenover een provinciale rekeningcommissie - of via een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie? Dat zijn in totaal drie mogelijkheden. Het uiteindelijke voorstel van het college is een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie in te stellen, een onderzoeksprogramma op te zetten en een budget beschikbaar te stellen voor menskracht. Is de provinciale rekenkamer of de provinciale rekeningcommissie hiermee uit beeld? Het lijkt spreker goed er één/één van te maken. De rekenkamer is onafhankelijk maar staat zeker ten dienste van PS; dit is nuttig bij de dualisering, zoals ook in het rapport van de Commissie-Elzinga staat, toen het ging om de gemeentelijke rekenkamer. Overigens staat nergens iets over de financiering van zo'n rekenkamer.

Daarnaast zouden de drie op pagina 10 genoemde voorstellen gerealiseerd moeten worden.

Aan onderdeel 4 heeft spreker weinig toe te voegen.

Wat in onderdeel 5 wordt voorgesteld, is een noodzakelijke stap op weg naar een moderne verantwoorde bedrijfsvoering.

Is de op pagina 12 genoemde coördinator beleidsmonitoring de op pagina 10 genoemde ambtenaar voor 0,5 tot 0,8 fte?

De heer SCHAAP is van mening dat beleids-evaluatie in de toekomst een van de instrumenten van provinciale staten wordt in hun relatie tot gedeputeerde staten. Het gaat erom of de input in een zaak - geld, energie, menskracht - ook voldoende oplevert. Over het algemeen wordt dat slecht gemeten. Het noemen van voorbeelden laat spreker achterwege om te voorkomen dat mensen zich op hun tenen getrapt voelen.

Komt er een provinciale rekenkamer? Zo ja, in welke vorm dan? Is dat dan een rekenkamer waaraan PS opdrachten kunnen geven? Als dat zo is dan behoeft in eigen huis ook niets opgericht te worden.

Als zo'n rekenkamer er komt, kan spreker zich voorstellen dat er geen aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie hoeft te komen. Een project kan immers ook wel geëvalueerd worden door de statenleden die bij de besluitvorming daarover zijn betrokken. Zo zullen plannen voor werkgelegenheidseffecten door de Statencommissie BFE getoetst worden en maatregelen met betrekking tot het landelijk gebied door de Statencommissie Milieu, Water en Groen.

De heer HARLEMAN zegt tot nu toe steeds in positieve zin met het college mee gedacht te hebben en hiermee voort te willen gaan. In dat licht moeten zijn opmerkingen gezien worden. Bij monitoring gaat het erom hoe ook gebruikers er iets aan kunnen hebben. Daarvoor zijn goed meetbare doelen en een goed meetbare inzet van middelen nodig.

Bij de behandeling van de Jaarrekening 1999 is al opgemerkt dat de inzet van uren volstrekt oncontroleerbaar is. Bij bepaalde afdelingen komen er zomaar uren bij en bij andere worden uren weggehaald. In de begroting 2001 is daar ook weer sprake van. Zo staat op de pagina's 102 en 103 dat de stijging van de lasten een gevolg is van de toename van ureninzet. Wordt er dan iets extra's gepresteerd, of gaat het om uitvoering van bestaand beleid, wat wil zeggen dat de huidige middelen niet toereikend zijn?

In de begroting worden nu ook meetbare zaken genoemd. Op pagina 102 wordt gemeld dat de (bruto)participatiegraad, die 63,6% is, met 1% moet groeien. Dat percentage werd in de begroting 2000 ook genoemd en toen is de groei op 0,9% uitgekomen. Is dat goed? Op pagina 109

is vermeld dat de omzet met 2,3% is gestegen en de export met 1,5%, terwijl de streefgetallen voor 2000 2,8% en 4% waren. Is het nu niet meer nodig op 4% te mikken? Het is belangrijk hierover meer te weten.

Wat GroenLinks betreft komt er geen aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie, maar krijgen alle functionele commissies een eigen onderdeel om uit te werken en krijgt de Statencommissie BFE de coördinatie. Als iedere commissie een eigen onderdeel pakt, kan op het gebied van monitoring en evaluatie veel geleerd worden.

Indien er lokale rekenkamers komen, zal de provincie overgaan tot het instellen van een eigen rekenkamer, of zal zij proberen die kamers te coördineren. Sprekers fractie wacht de voorstellen hierover af.

Omdat een gehaktdag weinig Drents klinkt, stelt spreker voor er "vuistbijtjesdag" van te maken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vindt monitoring een belangrijk beleidsinstrument, maar het moet geen doel op zich worden. "Het volgen van maatschappelijke ontwikkelingen" klinkt erg breed. Spreeksters fractie is wel geïnteresseerd in de monitoring van het POP en van Besturen in balans, maar uiteindelijk zullen keuzes gemaakt moeten worden.

Het instellen van een aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie vindt spreekster te veel van het goede, een tijdelijke begeleidingscommissie lijkt haar voldoende.

Als de accountantscontrole voldoende is, is dan nog wel een provinciale rekeningcommissie of een provinciale rekenkamer nodig? PS hebben toch zelf ook een bepaalde verantwoordelijkheid?

De heer VAN DER SCHOOT dankt de gedeputeerden en de ambtenaren voor het stuk. Zijn verdere opmerkingen zijn opbouwend bedoeld.

In het stuk staat dat het belangrijk is geworden na te gaan of en hoe het beleid is gerealiseerd, maar dat is het natuurlijk altijd al geweest. Een goede monitoring brengt ook de miskleunen in beeld. Zo bleek in Rotterdam na vijf jaar dat men eigenlijk niet weet wat er is gebeurd, ondanks het feit dat men dacht alles onder controle te hebben.

De cultuuromslag die nodig is, wordt nu aan het ambtelijk apparaat opgelegd en dat vindt spreker niet helemaal fair. GS als aanstuurders en PS als controleurs hebben ook een omslag te ondergaan. Trouwens, monitoring op vaste momenten heeft

ook zijn bezwaren, want het moet mogelijk zijn bij te sturen als het beleid uit de koers dreigt te geraken. Het moet daarom mogelijk zijn tussentijds de effecten te meten.

Aanscherping van doelstellingen en prestaties kan binnenkort niet meer verwoord worden in zinnen als: "Het stimuleringsprogramma Leren voor duurzaamheid is bedoeld om samen met de directbetrokkenen te zoeken naar de meest duurzame oplossing voor ontwikkelingen".

Dat is non-informatie. Ook zal het niet meer voldoende zijn te melden dat er elf maal is vergaderd.

Het is zinnig er niet altijd van uit te gaan dat operaties succesvol zijn. De wijze waarop de Tweede Kamer werkt op "woensdag gehaktdag" roept ook te veel het beeld op van een schrijver die zich van zijn echtgenote ontdoet.

Monitoring kan er ook toe bijdragen dat de politiek zijn ongelijk bekent. Monitoring kan verschillende smaken hebben, verschillende diepgang. Om manipuleerbare resultaten te voorkomen, moeten codes en criteria worden ontwikkeld. Daarom moet er sprake zijn van monitoring zonder terughoudendheid, met als neven-effect inzicht in het doelgroepenbeleid en het doelgroepenbereik, maatschappelijke marketing - dus behoeftepeiling - en trendanalyses die flexibel moeten zijn in verband met het voortschrijdend inzicht.

Instelling van een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie lijkt spreker niet nodig. De bestaande statencommissies kunnen die taak ook vervullen.

Het koppelen van middelen en uren is ongewenst. Kosten enerzijds en tijdsbesparing en personele inzet anderzijds maken duidelijk welke daadkracht nodig is om een bepaald project gestalte te geven. Het college streeft naar 100% specifiek meetbare, acceptabele, realistische en tijdgebonden doelstellingen in 2004. Spreker hoopt dat nog mee te mogen maken.

Dat de dualisering van het provinciaal bestuur via het IPO loopt, is zorgelijk. GS en PS moeten niet alleen kijken naar de werkwijze van het ambtelijk apparaat, maar ook zelf verantwoordelijkheid voor het proces willen nemen. De eindverantwoordelijkheid bij de directie deponeren is dan ook te gemakkelijk, want daarbij blijft de politieke verantwoordelijkheid te veel buiten schot. Het zal overigens nog wel even duren voor die verantwoordelijkheid ertoe leidt dat de politiek zelf ook het "inward eye" toepast. Maar het proces is waardevol en de moeite waard en daarom werkt spreker er graag aan mee.

De heer IETSWAART leest in het voorstel dat de aandacht voor de resultaten en effecten van beleid in principe onderdeel behoort te zijn van de normale werkpraktijk. Vanuit deze optiek heeft niet alleen de fractie van D66 de afgelopen tijd meermalen kritische opmerkingen gemaakt over het ontbreken van evaluatie en beleidseffectmetingen. De reacties van het college stemden niet altijd tot tevredenheid en daarom heeft D66 zich meermalen afgevraagd of de politieke wil en de politieke moed om de effecten van het ingezette beleid te meten wel aanwezig waren. Immers, daarbij wordt ook duidelijk welke doelen niet zijn gehaald.

Uit het voorliggende stuk blijkt dat het college zich niet heeft beperkt tot de strategische beleidsplannen, maar ook monitoring en evaluatie over de volle breedte heeft opgepakt. Daarvoor maakt spreker het college een compliment. Dat daarbij aansluiting is gezocht bij de discussie over de versterking van het openbaar bestuur spreekt hem ook zeer aan. Hier ligt een kans om niet alleen de controlerende rol van PS te versterken maar ook om burgers meer bij het beleid van de provincie te betrekken. Het afleggen van verantwoording aan de burgers over de effecten van gevoerd beleid en het verantwoorden van het ingezette geld zijn hierbij essentieel.

De fractie van D66 stemt in beginsel in met het instellen van een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie, maar over de vorm wil zij nog wel praten. Of er een rekeningcommissie of een rekenkamer komt, is een zaak die nog bij het IPO in studie is. De uitkomsten van die studie zullen naar verwachting in samenhang met het advies van de Commissie-Bleker over de bestuurlijke vernieuwing worden beoordeeld. Daarom is het praktischer zelf een commissie in te stellen en de bevindingen van het IPO in een later stadium in de statencommissie te bespreken.

De heer NIJENBRINKS meent dat de uitgangspunten van het plan van aanpak zo vanzelfsprekend zijn dat er eigenlijk alleen maar mee ingestemd kan worden. De doelstellingen: het vergroten van de aandacht voor de effecten van het provinciale beleid en het bevorderen van inzicht in de doelmatigheid van de inzet van menskracht en middelen om de beoogde effecten te bereiken, zijn vertaald in een plan van aanpak dat uit vijf onderdelen bestaat.

In tegenstelling tot de fractie van D66 ziet spreker nog niet direct een nieuwe Statencommissie voor

de Beleidsevaluatie ontstaan. Voorkomen moet worden dat een vorm van bureaucratie ontstaat waarmee afbreuk wordt gedaan aan de resultaten. Welke mogelijkheden ziet het college om die beleidsevaluatie dan wel vorm te geven? De suggestie van de PvdA om de verschillende statencommissies beleidsonderdelen te laten evalueren spreekt hem meer aan dan het instellen van een aparte commissie.

De heer WEGGEMANS dankt de commissie voor de instemming met de notitie. Het was een moeilijk stuk: de formulering luisterde nauw want nu wordt bepaald wat onder monitoring, evaluatie en de samenhang moet worden verstaan. De Commissie-Vos heeft erop gewezen dat het draagvlak niet alleen bij het management maar ook op de werkvloer aanwezig moet zijn. Er is dan ook contact gezocht met de werkvloer. Als nog langer was gewacht met het opstellen van de notitie, was misschien de positie van een rekenkamer of rekeningcommissie nog duidelijker geweest, maar het punt is nu in IPO-verband ook aan de orde en omdat het veelal om zaken van de staten of van de statencommissies gaat, is het van belang de mening van de staten over een en ander te weten.

De voorgestelde Statencommissie voor de Beleidsevaluatie moet een zelfstandige commissie zijn; er is ook 0,5 fte en een budget voor beschikbaar. Op dit punt is aangesloten bij hoe dergelijke commissies in Noord-Holland en in Gelderland functioneren. Het grote bezwaar is alleen dat die commissies een extern bureau opdragen van bepaalde thema's na te gaan hoe die in het beleid gestalte hebben gekregen. Daarom heeft het college meer mogelijkheden voorgesteld. Een statencommissie kan wel veel doen, maar het moet wel enkele handvatten hebben. Het is nu wel duidelijk dat er een provinciale rekenkamer komt, maar het is nog niet

duidelijk of alle provincies verplicht worden die in te stellen. Binnen het IPO is de Commissie-Van den Berg bezig daaraan vorm te geven. Die commissie wil ook wel het land ingaan. De staten kunnen van de mogelijkheid om die commissie te horen, gebruikmaken. Professor Van Helden uit Groningen is een van de leden van die commissie, maar zelfs iemand uit Noord-Brabant wil wel naar Drenthe komen. Als er een provinciale rekeningcommissie is, kunnen de staten zelf nog bepalen waarmee die commissie zich vooral bezig moet houden en waar de eigen

statencommissie zich mee bemoeit. Het is uiteraard mogelijk zo'n commissie in SNN-verband te laten werken. Elke statencommissie en ook het college kunnen een rol hebben in de werkzaamheden van die commissie.

Omdat het net zo lastig is aan te tonen dat iets helemaal niets geworden is als dat het een succes is, is in beide gevallen monitoring nodig.

Over een rekeningcommissie zijn de staten van Drenthe nooit zo positief geweest. Wat het college betreft wordt dan ook gekoerst op een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie en het zou mooi zijn als die op korte termijn kon worden gekoppeld aan een provinciale rekenkamer, in welke vorm dan ook, maar op de totstandkoming van die rekenkamer behoeft niet te worden gewacht.

De 0,5 fte die voor de nieuwe statencommissie is gepland is dus niet de coördinator.

Spreker heeft de indruk dat eigenlijk alleen de fractie van D66 instemt met het instellen van een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie, zoals die in het stuk is omschreven. De overige fracties voelen er meer voor de werkzaamheden over de functionele commissies te spreiden en de rekenkamer daarbij in te schakelen.

Het was moeilijk goede percentages te noemen op pagina 8 want er zijn verschillende instanties betrokken bij het economisch beleid. De gehaktdag van de Tweede Kamer is het in Drenthe niet geworden, maar misschien past vuistbijlagesdag ook beter.

Het zal nog wel even duren voor men thuis op de computer kan zien wat het beleidsresultaat is.

Daarvoor moet in ieder geval binnen de organisatie nog veel werk worden verzet.

Het is een bewuste keuze geweest de eindverantwoordelijkheid bij de directie te leggen.

Niet zozeer omdat het college niet verantwoordelijk is, maar omdat het om het hele concern gaat. De eindverantwoordelijkheid ligt daarom niet bij de product- of stafgroepen. Natuurlijk is er niet alleen bij het ambtelijk apparaat maar ook bij het college en de staten een omslag nodig. Het is ook de bedoeling gezamenlijk daaraan te werken.

Ook miskleunen moeten in beeld komen, maar daaraan moet wel een goede monitoring ten grondslag liggen.

Of in 2004 alles voor de volle 100% scherp geformuleerd is, valt nu nog niet te zeggen, maar dat is wel de doelstelling.

Het is de bedoeling om na de discussie in de commissie de zaak nog eens in het college te bespreken, daarna vast te stellen en dan met de

werkzaamheden te beginnen. Spreker hoort daarom graag van de commissie of het college kan overgaan tot het instellen van een Statencommissie voor de Beleidsevaluatie, met 0,5 fte.

TWEEDE TERMIJN

De heer MASTWIJK vindt het antwoord van gedeputeerde in het teken staan van: gaande de weg blijkt de weg. Er moet nu niet langer gewacht worden, de provincie moet aan het werk.

Pleitte spreker er in eerste termijn nog voor de evaluatie te laten doen door de Statencommissie BFE, hij sluit zich nu aan bij de opmerking van de fractie van de PvdA dat het misschien beter is de evaluatie van een beleidsonderdeel te laten uitvoeren door de commissie met de meeste kennis van zaken.

De heer WILLEMSE constateert met tevredenheid dat niet alleen het college maar ook de fractie van D66 een bondgenoot is. Zijn fractie houdt vast aan een aparte statencommissie, want die commissie kan als voorbeeld dienen voor het dualisme. Die commissie is ook geen doel op zichzelf, maar dient de al bestaande commissies. Zo'n evaluatiecommissie hoeft ook niet eeuwig te bestaan.

De heer SCHAAP erkent dat de heer Willemse niet helemaal ongelijk heeft. Het gaat erom de rol van de staten te versterken. Op een bepaald moment moet natuurlijk ook besloten worden welk beleidsonderdeel geëvalueerd zal worden. Die beslissing zou door de Statencommissie BFE kunnen worden genomen. Vervolgens komt de vraag aan de orde wie met die evaluatie worden belast. De ervaringen met de commissie voor de evaluatie van het welzijnsbeleid brengen spreker tot de opmerking dat het wellicht verstandig is de evaluatie over te laten aan de mensen die verstand hebben van het te evalueren beleidsterrein. Zo'n beleidsevaluatiecommissie kan daarom per keer van samenstelling veranderen.

De heer NIJENBRINKS vindt het nu wel verwarrend worden. De heer Schaap komt met nog een variant en hij gebruikt daarbij wel een erg ongelukkig voorbeeld. Spreker moet er niet aan denken dat er voor elk beleidsterrein een commissie à la de ad-hoccommissie voor de evaluatie van het welzijnsbeleid komt. Wel kan een statencommissie bij de evaluatie betrokken worden als het haar specifieke beleidsterrein

betreft.

De heer SCHAAP vraagt waarom de heer Nijenbrinks ineens geen onderzoek meer wil.

De heer NIJENBRINKS meent dat zijn opmerking nu uit haar verband wordt getrokken. Het ging om de ad-hoccommissie voor de evaluatie van het welzijnsbeleid. Het lijkt hem ook niet de bedoeling dat iedereen maar onderwerpen inbrengt voor een evaluatie.

De heer WILLEMSE heeft de indruk dat de nieuwe commissie niet per onderwerp moet evalueren, maar juist de algemene lijn moet vaststellen. De overige commissies kunnen dan op basis van die algemene lijn verder werken.

De heer SCHAAP vindt de vraag of er nu wel of niet een aparte commissie moet komen van ondergeschikt belang. Het is nu van belang dat wordt verder gewerkt.

De heer HARLEMAN zegt juist de voorbeelden uit de begroting te hebben gehaald om aan te geven hoe ingewikkeld het probleem is. De komende jaren moeten pogingen in het werk worden gesteld om wat de provincie doet meetbaar te krijgen. Kan met dezelfde middelen meer worden bereikt, of kan met minder middelen hetzelfde worden bereikt, dat zijn de vragen waarom het gaat.

GroenLinks is niet principieel tegen een aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie, maar het lijkt de fractie toe dat het resultaat ook goed is wanneer het een vast aandachtspunt wordt van de Statencommissie BFE. De fractie is op puur pragmatische gronden tegen een aparte commissie.

De evaluatie van het POP is specifiek iets voor de Statencommissies RIM en MWG maar die evaluatie moet wel centraal aangestuurd worden. Op deze manier kunnen de commissies ook van elkaar leren.

De term gehaktdag duidt erop dat mensen door de mangel worden gehaald en misschien is vuistbijltjesdag dan ook geen goede naam. Omdat het de bedoeling is dat op die dag veel wordt opgegraven, zou de naam ook "Vermaningsdag" kunnen zijn.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN is tegen een aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie. Naar haar mening kan de Statencommissie BFE het werk ook doen en kunnen bij specifieke

onderwerpen de functionele statencommissies ingeschakeld worden.

De heer VAN DER SCHOOT constateert dat van zijn vijf opmerkingen slechts een, dus 20%, is beantwoord. Zo heeft het college niet gereageerd op zijn opmerking dat het op een bepaald moment nodig kan zijn een project bij te stellen. Hij heeft er ook op gewezen dat monitoren verschillende vormen kan hebben en dat er daarom mee gemanipuleerd kan worden. Wat in Rotterdam is gebeurd, moet in Drenthe niet voorkomen. Daarom pleit spreker voor monitoring zonder terughoudendheid.

Misschien kan een aparte commissie wel sneller evalueren, maar daarmee wordt wel een afstand gecreëerd tot alle statenleden. Omdat in de functionele commissies die betrokkenheid wel aanwezig is, is het misschien wel beter de evaluatie daar te laten plaatsvinden.

De heer IETSWAART is van mening dat een aparte commissie met andere ogen naar iets kijkt als er geëvalueerd moet worden dan de functionele commissies. Daarom lijkt het zijn fractie niet onverstandig een aparte Statencommissie voor de Beleidsevaluatie in te stellen. Een ander punt is dat de kleine fracties helemaal niet zitten te wachten op een extra commissie, waarin zij ook weer vertegenwoordigd moeten zijn.

De heer NIJENBRINKS is het met de heer Harleman eens dat het om een complexe materie gaat. Er moet voor gewaakt worden dat het een omvangrijke bureaucratie wordt en dat de evaluatie ten koste gaat van het feitelijke werk. Omdat hij nog niet alle gevolgen van het instellen van een aparte commissie kan overzien, houdt spreker vooralsnog vast aan het voorstel die werkzaamheden bij een al bestaande commissie onder te brengen.

De heer WEGGEMANS zal alle opmerkingen meenemen naar het college. Het voornaamste punt is dat het allemaal werkbaar blijft. Hij kan zich voorstellen dat voor de beginfase een afspraak wordt gemaakt. In de loop van de tijd kan blijken dat er een relatie is met de werkzaamheden van de provinciale rekenkamer. Daarom stelt hij voor van het aanbod van de Commissie-Van den Berg, om een toelichting te komen geven, gebruik te maken. Hoe er ook gestart wordt, na een jaar kan bijgestuurd worden.

De heer Van der Schoot is dan wel ontevreden met het antwoord, maar zijn opmerking over de bijstelling kan met "ja" beantwoord worden, terwijl het college over Rotterdam helemaal geen mening heeft. Het college wil het goed doen en het daarom niet laten bij het oprichten van een instrument, maar dat instrument ook controleren. En natuurlijk is alles manipuleerbaar. De commissie zal over een paar weken in kennis worden gesteld van het besluit van het college.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie in het algemeen positief is over het stuk. Het college zal zich op de suggesties van de commissie beraden en zal binnen enkele weken laten weten wat het heeft besloten en hoe verder gewerkt zal gaan worden.

(De vergadering wordt voor enige minuten geschorst en daarna hervat.

De heer Van Glansbeek verlaat de vergadering.)

11. Statenstuk 800, Najaarsnota 2000, Beleidsnota 2001 en Begroting 2001

12. Statenstuk 807, Participatiebeleid niet-werkenden: langdurig werklozen, vrouwen en WAO'ers

De heer DIJKSTRA stelt vast dat de financiële positie van de provincie gunstig is, dat die redelijk gunstig blijft maar dat er niet veel extra ruimte is. De algemene reserve neemt behoorlijk toe, maar de bestemmingsreserves en de middelen van derden nemen af.

Er kan niet helemaal voldaan worden aan de geplande toevoeging aan het Fonds flexibel beleid, maar met de *f* 3 miljoen voor nieuw beleid plus *f* 2 miljoen voor de dekking van kapitaallasten, voortvloeiend uit de investerin

gen op het terrein van verkeer en vervoer voor de periode tot 2010, komt het totaalbedrag uit

op *f* 9 miljoen wat weer *f* 1,5 miljoen meer is dan was geprognoseerd.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het nieuwe beleid niet voldoet aan de criteria van het Fonds flexibel beleid en dat de doelstelling van *f* 7,5 miljoen dus helemaal niet is bereikt.

De heer DIJKSTRA zegt dat het college ook *f* 9 miljoen in het Fonds had kunnen storten en daarna met voorstellen had kunnen komen die

aan de criteria voldoen. Dat is nu meteen gedaan en daar kan zijn fractie zich in vinden.

Spreker complimenteert het ambtelijk apparaat voor de opmaak, de toegankelijkheid en de leesbaarheid van de stukken.

De najaarsnota wil hij behandelen aan de hand van de voorstellen.

De fractie van de PvdA stemt in met voorstel 1.

Met de verhoging van het aantal opcenten op de Motorrijtuigenbelasting (MRB) - voorstel 2 - stemt sprekers fractie ook in. In feite wordt alleen de inflatie gevolgd.

Voor 2001 wordt uitgegaan van een consumentenprijsindex van 2% die ook in andere voorstellen doorwerkt. Maar gelet op de recente ontwikkelingen is dit percentage misschien wel wat laag. De inflatie lijkt de komende jaren uit te komen op 3% à 3,5%. Voor het overige vindt spreker de uitgangspunten acceptabel.

Het is verheugend dat voor het stadion Meerdijk in Emmen dekking is gevonden in het Europees stimuleringsprogramma.

Het voorstel is de algemene reserve ook met 2%, zijnde de inflatie, te verhogen. Maar om de algemene reserve op peil te houden, moet ook dat percentage verhoogd wordt tot zo'n 3,5.

De heer ENGELS vraagt of deze verhoging ook gevolgen heeft voor het dekkingsplan voor de begroting als het gaat om voorstellen met een incidenteel karakter.

De heer DIJKSTRA lijkt dit zeker het geval. Het lijkt hem goed eens een variant door te rekenen.

De heer ENGELS is het daarmee eens. Hij wijst erop dat het bovenmatige deel wordt ingezet voor de dekking van incidentele beleidsvoorstellen. Als dat bovenmatige deel lager wordt, ontstaat een dekkingsprobleem. Welk beleid wil de PvdA dan het eerst schrappen?

De heer SCHAAP meent dat het erom gaat of de genoemde percentages valide zijn. Misschien kan het college wel duidelijk maken dat er wat dat betreft geen vuiltje aan de lucht is.

De heer ENGELS is bezorgd dat wanneer de inflatie hoger is, dat gevolgen heeft voor het incidentele beleid dat uit het bovenmatige deel gefinancierd moet worden. Dan moeten of de inkomsten worden vergroot of er moeten keuzes worden gemaakt uit het nieuwe beleid.

De heer DIJKSTRA erkent dat wanneer de inflatie 3% is in plaats van 2% er minder ruimte is voor

het doen van incidentele bestedingen.

De heer ENGELS hoopt dat de inflatie dan op 2% blijft steken.

De heer DIJKSTRA wijst erop dat vooral externe factoren als de olieprijs en de euro de inflatie negatief beïnvloeden.

Met de voorstellen 4 tot en met 10 gaat sprekers fractie akkoord. Wellicht kan het in voorstel 6 genoemde bedrag de hogere inflatie compenseren. De bestemming van het in voorstel 10 genoemde bedrag heeft zijn instemming. Het is verheugend dat het Fonds flexibel beleid op 1 januari 2001 zo'n f 13 miljoen bevat.

Van de totale bezetting van het provinciale apparaat van 559 mensen, vallen slechts 11 mensen onder de Wet reïntegratie arbeidsgehandicapten (REA). Dat is aan de magere kant. Het college zou hier wat meer aandacht aan moeten besteden. Het is ook zorgelijk dat van alle medewerkers met klachten over het bewegingsapparaat 50% RSI-klachten heeft. Het is wel verheugend dat het ziekteverzuim bij dames in de hogere functiegroepen vooral incidentele gevallen betrof.

De heer SCHAAP wijst op het risico dat de evaluatie van de gemeentelijke herindeling vooral een zaak wordt van gemeentebesturen, gemeenteraden en de provincie, het ons-kent-ons-circuit. Natuurlijk zijn dat wel de instanties die het beste weten hoe het gelopen is, maar het is misschien ook aardig na te gaan hoe de Drentse bevolking op de herindeling heeft gereageerd en of het inderdaad zo is dat hoewel aan het begin van zo'n herindelingsproces nogal wat weerstand bestond, deze na verloop van tijd afneemt en dat men zelfs positieve effecten constateert. Is het daarom mogelijk ook de Drentse bevolking te horen?

GS willen meer werkbezoeken aan gemeenten afleggen en dat is goed.

Spreker complimenteert het college met de discussie over het gedoogbeleid die onlangs in het provinciehuis heeft plaatsgevonden.

Maak van de statenzaal maar een politieke arena.

De heer VAN DER SCHOOT verzoekt dergelijke bijeenkomsten in het vervolg niet meer te organiseren in weken waarin ook al commissieve vergaderingen plaatsvinden.

De heer SCHAAP vraagt of in de beleidsnota en in het jaarverslag geen aandacht had moeten worden besteed aan de internationale contacten, te meer daar de gedeputeerde Swierstra daar nogal wat tijd in steekt.

Met betrekking tot de toezichthoudende taak van de provincie op de waterschappen heeft het college een notitie toegezegd. Wordt die toezegging nog steeds gestand gedaan? Sprekers fractie is enthousiast over statenstuk 807.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat zijn fractie grote waardering heeft voor de stukken. Zo is de Beleidsnota uiterst plezierig te lezen.

Het college heeft het voornemen enkele keren per jaar met een soort van delegatie de provincie in te trekken. Wellicht wordt hiermee voor een deel al tegemoetgekomen aan de wens van D66 om de samenleving meer bij het beleid te betrekken.

Wat het Kompas voor het Noorden betreft, breekt nu de uitvoeringsfase aan en daarom is het van belang met goede projecten te komen. In dat kader is het Fonds flexibel beleid van groot belang.

De fractie van de VVD onderschrijft de voornemens met betrekking tot de evaluatie van de gemeentelijke herindeling. Ook de beleidsnota met betrekking tot de bevoegdheden van de bestuursorganen ziet zij met belangstelling tegemoet.

Het is niet dat hij het onderwerp niet belangrijk vindt, maar spreker zet wel enige vraagtekens bij het bedrag van f 50.000,- voor aandacht voor vorderingen op integriteitsgebied. Het staat hem niet helder voor ogen hoe hiermee omgegaan moet worden.

De aandacht voor veiligheid en bosbrandbestrijding heeft sprekers volle instemming.

Met het beleidsvoornemen met betrekking tot economische en agrarische zaken stemt spreker in. Hij had wel graag gezien dat aan de aandacht voor de ontbrekende schakels in het kanalencircuit meer concrete invulling zou zijn gegeven. Kan die toelichting alsnog worden gegeven?

Na de verwerking van de voorstellen uit de Najaarsnota kan het financieel perspectief niet zonder meer als positief worden gekwalificeerd.

Daarom blijft sprekers fractie hameren op het vasthouden van de financiële discipline. De komende jaren zullen immers voor de uitvoering van Kompas ook provinciale middelen moeten worden aangesproken, bijvoorbeeld voor

maatregelen op het terrein van verkeer en vervoer. Spreker voorziet nu al dat in de Voorjaarsnota 2001 de storting in het Fonds flexibel beleid wordt bijgesteld, in die zin dat wordt teruggekomen op het feit dat de storting nu niet f 7,5 maar f 4 miljoen is.

De in hoofdstuk 4 beschreven beleidsvoornemens zullen veel vragen van de inzet van het personeel en van de middelen. Veel voornemens hebben direct of indirect te maken met aanpassingen op het gebied van de informatie- en communicatietechnologie (ICT). Daarom vindt spreker het moeilijk alle voorstellen goed te beoordelen. Het is echter van groot belang dat de provincie in deze ontwikkelingen meegaat en daarom stemt hij met de voornemens in. Hij beseft ook dat uitvoering van die voornemens geld kost. Met betrekking tot de Najaarsnota merkt spreker op dat hij met de niet door hem genoemde voorstellen zonder commentaar instemt. Met betrekking tot de MRB wordt op pagina 9 gesteld dat er op dit moment nog geen aanwijzingen zijn dat het Rijk zijn beleid gaat wijzigen. De ontwikkeling waarin de opbrengst MRB steeds maar stijgt benauwt spreker. Hij maant daarom tot voorzichtigheid op dit punt. Het steeds maar volgen van de gegevens van het CPB, zoals op pagina 10 wordt gedaan, vindt spreker ook zorgelijk. Zijn die gegevens inmiddels al niet achterhaald? Met de dekking van de provinciale bijdrage ten behoeve van de verbouwing van het Sport&Businesspark Meerdijk stemt spreker in.

De heer VAN DER SCHOOT informeert naar het businessplan van de BVO dat binnen een halfjaar aanwezig zou zijn.

De heer NIJENBRINKS laat de beantwoording van die vraag aan het college over. In voorstel 10 is een bedrag van f 750.000,-- opgenomen dat betrekking heeft op statenstuk 807. Maar in dat statenstuk is het bedrag inmiddels veranderd in f 700.000,--. Statenstuk 807 is bedoeld om met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt te pogen mensen weer in het arbeidsproces te krijgen. Spreker is daar niet tegen - kan daar ook niet tegen zijn - maar hij vraagt zich af of dit nu wel de juiste weg is.

De heer HARLEMAN vraagt waarom de VVD dan tegen de motie van GroenLinks stemde om in het kader van Kompas meer aandacht te besteden aan mensen die een grote afstand tot de

arbeidsmarkt hebben.

De heer NIJENBRINKS zegt dat zijn fractie daar ten principale tegen was.

De heer HARLEMAN concludeert dat de VVD op dát moment dus tegen die motie was.

De heer NIJENBRINKS zegt de motie nu niet meer helder voor ogen te hebben. Het is niet zo dat zijn fractie er tegen is dat wordt geïnvesteerd in de onderkant van de samenleving, zij vraagt zich alleen af of dit de juiste weg is. Hij wil eerst zien wat het werkelijke effect is van dergelijke investeringen.

De heer ENGELS merkt op dat een percentage van 60 wordt genoemd.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat dat percentage de doelstelling is. Omdat de VVD het wel met de doelstelling eens is, zal zij met het statenstuk instemmen.

De heer MASTWIJK onderschrijft de complimenten voor de stukken.

De provincie staat er financieel redelijk voor, maar discipline blijft nodig.

Spreker onderschrijft de opmerkingen die inmiddels over de Beleidsnota zijn gemaakt. Als het om de Najaarsnota gaat, geldt ook voor zijn fractie dat met de niet met name genoemde voorstellen wordt ingestemd.

Is inmiddels al een beetje helder wat het BTW-compensatiefonds de provincie gaat kosten, dan wel oplevert? Als de BTW voor de provincie declarabel wordt, wordt dan het uitbesteden van werk en inhuren van personeel voordeliger en zo ja, wil het college dan die lijn inzetten? Kan de BTW-kwestie door het nieuwe financiële systeem worden verwerkt?

Bij de financiering van het stadion voor de BVO Emmen stelde de provincie de voorwaarde dat Emmen mee zou doen, terwijl Emmen de voorwaarde stelde dat er binnen zes maanden een businessplan zou moeten liggen en dat voorwaarden zouden worden gecreëerd voor de ontwikkeling van een businesspark. Hoe staat het hiermee?

Op pagina 14 wordt onder punt e. het sparen voor verlof opgevoerd. Klaarblijkelijk wordt er nu meer gewerkt dan er op grond van de formatieve bezetting mag worden verwacht. Is er dus meer werk? De werknemers moeten op enig moment - er moet dan wel minder werk zijn - het nu

gespaarde verlof opnemen. Het college stelt echter voor hiervoor f 500.000,- uit te trekken en dat roept de vraag op of er nu wellicht sprake is van onderbezetting.

De heer SCHAAP vraagt of het CDA dan onmiddellijk bereid is dat personeelstekort op te heffen.

De heer MASTWIJK wacht met zijn reactie tot na het antwoord van het college.

Het is spreker helder dat er op het gebied van verkeer en vervoer iets moet gebeuren, maar het gaat hem te ver nu al vast te leggen dat het in 2004 f 2,5 miljoen zal kosten.

Over de op pagina 18 onder voorstel 7 genoemde voorstellen is in de functionele commissies al het nodige opgemerkt. Sprekers fractie maakt alleen een voorbehoud bij de voorstellen, die nog een nadere uitwerking behoeven.

Er is voor nieuw beleid in totaal f 1.667.000,- beschikbaar en vooralsnog heeft het CDA twee bestedingen in gedachten: de in de Regiovisie verpleging en verzorging genoemde hospices en de voorstellen die te maken hebben met het fenomeen fiets.

Met betrekking tot statenstuk 807 sluit spreker zich aan bij de opmerkingen van de heer Schaap. Het percentage van 60 is wel genoemd, maar geldt dit ook voor het project Restart Systems? Overigens is het doel van het statenstuk hem sympathiek.

De heer HARLEMAN zegt dat wanneer het college geloofd mag worden het meerjarenperspectief zeer zonnig is. Maar als de parameters maar enigszins worden gewijzigd is dat perspectief al heel anders.

In het kader van het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS) is afgesproken dat de provincie tezamen met de rijksoverheid bepaalde uitgaven doet. Daarom moet er rekening mee gehouden worden dat een deel van het accres niet vrij beschikbaar is. In de notulen van de vergadering van 18 mei staat ongetwijfeld wat de overheden zich hierbij voorstellen. Kunnen de staten die notulen krijgen? De gevolgen van de BTW-operatie zijn volstrekt onduidelijk. Daarom is voorzichtigheid geboden. Hetzelfde geldt voor de opcenten MRB. Er wordt van uitgegaan dat de lijn van steeds hogere opbrengsten zich voort zal zetten, maar er is geen rekening mee gehouden dat de economisch gunstige periode al lang duurt en dat de rijksoverheid bezig is veranderingen in de MRB aan te brengen. Is het daarom wel verstandig die

steeds hogere opbrengst structureel te ramen? Het structureel ramen van het dividend Essent vindt spreker helemaal uit den boze, te meer daar nog niet duidelijk is of de provincie haar aandelen wel houdt.

Als de inflatie niet 2% maar 2,8% wordt, ligt er al een heel ander financieel verhaal.

Met betrekking tot de rente is verleden jaar opgemerkt dat een structurele raming van 5% veel te laag is. Het college raamt nu 6%, maar het is niet ondenkbaar dat in 2003 de rente 7% is. Dat scheelt per jaar dan wel f 1,3 miljoen.

Als met deze cijfers rekening wordt gehouden is van het in 2003 geraamde overschot van f 9 miljoen slechts f 3 tot f 4 miljoen zeker en daarmee zal er met de nu geraamde uitgaven sprake zijn van een tekort.

GroenLinks was niet voor het voorstel de BVO Emmen te steunen, maar het college is nu met een elegante oplossing gekomen. Omdat iedere uitgave van de provincie tot een lastenverzwaring voor de burger leidt, zal dat ook nu het geval zijn. En daarom zijn dergelijke uitgaven niet verstandig.

De heer NIJENBRINKS vraagt of hiermee gezegd is dat uitgaven voor de BVO leiden tot een lastenverzwaring voor de burger.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de heer Nijenbrinks zelf in de statenvergadering van 4 oktober heeft gezegd, dat ongeacht de geldbron, dergelijke uitgaven altijd een lastenverzwaring voor de burger betekenen. Ook Europees geld wordt immers opgebracht door de burger.

De heer NIJENBRINKS gaat ervan uit dat ook zijn partij af en toe wel beleidskeuzes mag maken waarmee geld gemoeid is.

De heer HARLEMAN maakt uit deze opmerking op dat het argument "we zijn tegen want het leidt tot lastenverzwaring voor de burger" dan niet meer geldt.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat alle beleid geld kost en dat het aan de politieke partijen is keuzes te maken.

De heer HARLEMAN zegt dat de VVD dan geen consequente lijn volgt. Spreker meent dat de staten niet lastig gevallen moeten worden met uitgaven die gedaan moeten worden omdat het personeel verlof heeft gespaard. Een bedrag van f 0,5 miljoen is niet

hoog en overigens moet die kwestie binnen het ambtelijk apparaat zelf worden opgelost.

Bij de voorstellen voor nieuw beleid zijn er enkele waarvoor al statenvoorstellen bestaan, voor andere worden nog voorstellen gemaakt en over andere krijgen de staten niets meer te horen. Met dat laatste gaat sprekers fractie niet akkoord. Zij wil meer weten over de subsidie bosbrandbestrijding. De kosten die voortvloeien uit de nieuwe Postwet moeten intern kunnen worden opgevangen. De statenleden hoeven niet alles meer via de post te krijgen, want zij hebben allen e-mail. Op die manier kan de nieuwe techniek ook iets opleveren.

Het college acht het onvermijdelijk dat een aantal jaren met het dubbele ICT-systeem wordt gewerkt, maar is het nodig daarvoor structureel geld te ramen? De systemen draaien toch niet vier jaar naast elkaar? Bovendien zal de toepassing van ICT ook tot besparing binnen het apparaat leiden. Die besparing moet de extra uitgaven ongeveer kunnen opvangen.

Het plan was jaarlijks een structurele storting van 5% van de algemene uitkering en opcenten MRB in het Fonds flexibel beleid te doen en daar probeert het college nu opnieuw onderuit te komen. Eigenlijk is het zo dat er zoveel geld naar dat fonds gaat dat het college er geen bestedingsmogelijkheden voor heeft. Het college doet nu wat GroenLinks verleden jaar voorstelde: per jaar bekijken wat de ruimte is en dat geld besteden. Wanneer stelt het college voor het fonds op te heffen?

De begroting en de beleidsnota zien er prima uit. De ureninzet is een groot probleem. In de ad-hoccommissie voor het welzijnsbeleid ligt het voorstel voor om 20% van het budget van de grote instellingen flexibel te maken. Indien de staten daarmee instemmen, zou het consequent zijn om ook 20% van de personele inzet van het ambtelijk apparaat van de provincie zelf flexibel te maken. Dat deel van het apparaat kan dan voor concrete projecten worden ingezet. Daarmee wordt de politieke controle op het apparaat groter. Met betrekking tot de bodembescherming stelt het college een probeerseltje voor. Als het tot een verdere uitwerking komt, zal de doelstelling toch wat meetbaarder geformuleerd moeten worden.

De heer ENGELS maakt het college een groot compliment voor de aangeleverde stukken. Ook de wijze waarop met de ambtenaren hierover gecommuniceerd kan worden, heeft zijn zeer grote waardering. Spreker sluit zich aan bij de opmerkingen die zijn

gemaakt met betrekking tot de evaluatie van de gemeentelijke herindeling. Bij de algemene beschouwingen zal hij verder ingaan op de Beleidsnota.

Ook voor de fractie van D66 geldt dat zij het met de niet genoemde voorstellen uit de Najaarsnota eens is.

De staten hebben in het verleden besloten het aantal opcenten MRB trendmatig te verhogen. Desondanks kunnen er redenen zijn om te overwegen dit eens iets anders te doen. Heeft het college helemaal niet overwogen om vanwege het overschot op de begroting van f 667.000,- de verhoging van de opcenten voor dat bedrag minder te laten stijgen? D66 heeft overigens zijn definitieve standpunt over voorstel 2 nog niet bepaald.

Voor zover de opcenten ook in voorstel 3 als uitgangspunt zijn genomen, maakt spreker hetzelfde voorbehoud als ten aanzien van voorstel 2.

Met betrekking tot voorstel 4 is spreker benieuwd naar de reactie van het college op de opmerkingen met betrekking tot de toegevoegde rente. Als de staten besluiten af te wijken van het percentage van 2 als toevoeging aan de algemene reserve, dan heeft dat gevolgen voor het dekkingsplan voor de incidentele uitgaven. Het kan betekenen dat de inkomsten op een andere manier moeten worden verhoogd of dat de uitgaven moeten worden verlaagd.

De heer HARLEMAN wijst erop dat het bovenmatige deel van de rentetoevoeging al in het meerjarenperspectief is verwerkt. Het wordt dus al uitgegeven.

(De heer Dijks verlaat de vergadering.)

De heer ENGELS is er ook niet rouwig om als er minder geld beschikbaar komt, want hij is het niet met alle voorstellen voor besteding eens. Voorstel 5 werkt naar de toekomst toe nogal fixerend. De vraag is of naar de toekomst toe de dekking al zo expliciet moet worden aangegeven; maar als dit niet gebeurt, rijst de vraag hoe de uitgaven dan gefinancierd moeten worden. Voorstel 6 neemt spreker vooralsnog voor kennisgeving aan.

Bij de voorstellen voor nieuw beleid gaat het voor eenderde deel om voorstellen ten behoeve van het apparaat. Spreker juicht die ontwikkeling niet toe. Omdat er in de functionele commissies een meerderheid voor was, zullen enkele van de voorstellen waar de fractie van D66 niet mee

instemt, het toch wel halen. Spreker bestrijdt die voorstellen ook niet - hij noemt als voorbeeld de subsidie bosbrandbestrijding - maar hij is het met de dekking niet eens. Hebben de gemeenten in dezen geen verantwoordelijkheid en willen die ook niet wat betalen?

Bij de met betrekking tot het voorstel Concernprogramma internationale contacten gevolgde werkwijze - het bedrag wordt nu geraamd en de inhoudelijke notitie volgt later - zet spreker een vraagteken.

Over ICT is sprekers fractie altijd positief, maar zij zet vraagtekens bij het bedrag van f 300.000,-- dat gedurende vier jaar wordt uitgetrokken.

Moeten de staten iedere keer als zich op het gebied van ICT nieuwe ontwikkelingen voordoen maar meteen de portemonnee trekken? Het is toch ook mogelijk binnen het ambtelijk apparaat tot een herschikking of een verschuiving te komen?

Het college kiest ervoor niet zoveel in het Fonds flexibel beleid te storten. Wordt het deel dat niet in het fonds wordt gestort niet gebruikt voor structurele uitgaven op bijvoorbeeld het terrein van verkeer en vervoer?

Niet alle voorstellen die onder voorstel 10 zijn genoemd, kunnen op de hartelijke steun van de fractie van D66 rekenen. Bij de behandeling van de begroting zal spreker het definitieve standpunt met betrekking tot het project Participatiebeleid niet-werkenden en Cultuurtoerisme in Drenthe bekendmaken.

De heer IETSWAART meent dat de staten ten principale niet tegen een voorstel als verwoord in statenstuk 807 kunnen zijn. Zijn fractie heeft wel wat twijfels over de effectiviteit van de projecten. Zij verwacht namelijk niet dat certificering leidt tot een betere positie op de arbeidsmarkt van de categorieën 3 en 4. Het is beter projecten met een baangarantie op te zetten. Bij een overspannen arbeidsmarkt moet het mogelijk zijn met de werkgevers overeenkomsten te sluiten voor een baangarantie. Waarom hebben STAMM en RAAT niet daarop ingezet? Of komt er nog een vervolgtraject?

Met het project voor de digitale trapveldjes stemt spreker in.

De heer BAAS heeft oprechte waardering voor de kwaliteit van de stukken. Hij is tevreden over de financiële gang van zaken en over de keuzes die zijn gemaakt. Het beleid oogt solide. Hij is vooral blij dat er in implementerende zin binnen het apparaat veel aandacht zal zijn voor de integriteit.

Eigenlijk kan niet van integraal veiligheidsbeleid gesproken worden, als bepaalde doelgroepen eruit zijn gepikt. Waarom is het veiligheidsbeleid niet wat integraler getrokken?

Met betrekking tot de uitvoering van het Kompas staat op pagina 36 van de Beleidsnota: "Een belangrijk deel van ons apparaat is hierbij betrokken." Maar het andere werk gaat natuurlijk ook door. De Sector Cultuur en Welzijn staat voor een cultuuromslag, de reorganisatie binnen dit huis moet verder geïmplementeerd worden en er moet een omschakeling plaatsvinden naar digitaal werken. Is het apparaat daarvoor kwalitatief en kwantitatief wel voldoende toegerust?

Dat er sprake is van uitbundige zonneshijn maakt spreker niet uit de nota op. Hij heeft wel gelezen dat het financieel perspectief niet zonder meer als positief gekwalificeerd kan worden. Dat duidt in ieder geval op een klein wolkje voor de zon. Het beeld is positief, maar er moet wel verantwoord mee omgegaan worden.

Ook sprekers fractie was heel content met het initiatief voor een forumdiscussie. Het is een goede manier om de burger bij politieke issues te betrekken. Zo'n forum zou ook best eens in Emmen kunnen worden gehouden.

(De heer Mastwijk verlaat de vergadering.)

Spreker stemt in met voorstel 1 van de Najaarsnota. Hetzelfde geldt voor voorstel 2,

maar ook hij vraagt zich af welke gevolgen de ontwikkelingen op het terrein van de MRB kunnen hebben.

Spreker stemt in met voorstel 3, maar hij onderschrijft de opmerkingen uit de commissie over het inflatiepercentage. Moeten er ook geen berekeningen worden gemaakt op basis van inflatiepercentages van 2,5 en 3?

De heer DIJKSTRA zegt pas nadat hij zijn verhaal had gehouden op pagina 10 gelezen te hebben dat de prijsindex voor 2001 wordt verhoogd van 2% naar 2,6%.

De heer BAAS zegt dat hem dat nog niet was opgevallen.

Spreker acht de mening van zijn fractie over het douceurtje aan de BVO Emmen bekend, maar met de nu voorgestelde dekking kan hij wel instemmen. Wat gebeurt er met de rest van het geld uit de Europese stimuleringsprogramma's? Hij gaat wel akkoord met voorstel 4. Hetzelfde geldt voor de voorstellen 5 en 6. Hij stemt in met

voorstel 7, onder voorbehoud van goedkeuring door de staten aan het Actieplan cultuurbereik 2001-2004 en het Drents Erfgoedhuis. Met betrekking tot voorstel 8 vindt spreker de argumenten van het college om de storting in het Fonds flexibel beleid te beperken tot f 4 miljoen redelijk overtuigend. De fractie van GPV/RPF gaat akkoord met de voorstellen 9 en 10. Met betrekking tot statenstuk 807 sluit spreker zich aan bij wat daarover door de fractie van de PvdA is gezegd. Het gaat om een uitstekend project.

Ook mevrouw NIEUWENHUIZEN spreekt haar complimenten uit voor de heldere stukken. Een substantieel deel van het accres van het Provinciefonds moet volgens het BANS voor gezamenlijke maatschappelijke prioriteiten ingezet worden, waarbij is verwezen naar de meicirculaire. Is al bekend om welke prioriteiten het daarbij gaat?

Er is een stelpost voor uitgaven voor het regionaal omroepbeleid van f 1,5 miljoen. Wanneer krijgen de staten het daarop betrekking hebbende statenstuk?

De inkomsten MRB zijn onzeker, want misschien wordt de MRB wel afgeschaft. En al komt er dan geld bij via het Provinciefonds, uiteindelijk kan de afschaffing van de MRB consequenties hebben voor de provinciale begroting. Mede omdat sprekers fractie tegen het steeds maar percentueel verhogen van de opslagpercentages is, gaat zij niet akkoord met voorstel 2.

Het is prettig dat de provinciale bijdrage aan het sport- en businesspark gedekt kan worden uit Europese fondsen. Wat wordt er met de overige f 1,4 miljoen gedaan? Wordt dat geld geormerkt of verdwijnt het gewoon in de grote pot?

Geldt dit ook voor het bovenmatige deel van de rentetoevoeging aan de algemene reserve voor incidentele doelen?

Het Fonds flexibel beleid bestaat nu zo'n twee jaar en is het wel verstandig om op zo korte termijn van de overeengekomen structurele storting af te wijken?

De plannen met betrekking tot verkeer en vervoer moeten nog verschijnen en het gaat spreker te ver op voorhand al met die plannen in te stemmen.

In de Statencommissie Cultuur en Welzijn heeft de OPD zich afgevraagd of de provincie zich nu zo nodig met internationale contacten bezig moet houden.

Met de woorden "dat het resultaat niet zonder

meer positief is" wordt naar sprekers mening een goede interpretatie van die begroting gegeven. Immers het Fonds flexibel beleid kan niet volgens de regels gevoed worden, er zijn voorstellen voor nieuw beleid ter waarde van f 3 miljoen en er moet geld beschikbaar zijn voor verkeer en vervoer.

Overheidsacties moeten ten doel hebben het maatschappelijk handelen van burgers te beïnvloeden, aldus de begroting. Spreker meent dat volksvertegenwoordigers wel voeling moeten houden met hun achterban maar nu niet direct een opvoedende taak hebben.

Spreker waarschuwt voor risico's op het terrein van wegen en kanalen, voor calamiteiten - overvloedige regenval, aardbevingen en wateroverlast - en Europese programma's. Met betrekking tot statenstuk 807 is de fractie van de OPD positief. Uit eerdere experimenten is gebleken dat op deze manier 60% van de deelnemers aan het werk komt. ICT lijkt haar ook dé manier om werklozen uit hun isolement te halen.

Met het tweede project is in Meppen, Duitsland al ervaring opgedaan. Die ervaring heeft geleerd dat het project wat beter uitgewerkt moet worden, wil het kans van slagen hebben.

De heer VAN DER SCHOOT leest in de Beleidsnota dat het bevorderen en verbeteren van welzijn en welvaart van bewoners centraal staat. De laatste zin van Besturen in balans luidt:

"Lastenverzwaring voor de burger moet zoveel mogelijk worden voorkomen." Daarom moet een afweging worden gemaakt tussen bevrozing van de MRB, hulpverlening aan de zorg, het openbaar vervoer op het platteland, hulp aan de Molukken en hulp aan dak- en thuislozen.

Op het gebied van de integriteit zou ook voor GS en PS een zelfonderzoek niet misstaan; het gaat immers om het gehele provinciale apparaat.

Er komt een onderzoek naar wie wanneer namens de provincie bezoeken aflegt. Maar zo'n onderzoek is er toch al geweest?

Veel uitgaven in de begroting worden verantwoord met de woorden "toerekenen aan de apparaatskosten". Het gaat dan veelal om diensten aan derden. Waaruit bestaat dan die

werkwijze dat er sprake is van een verschil tussen raming en opbrengsten van de apparaatskosten?

In hoeverre is het nodig, nuttig en vereist om een bedrag van f 75.000,- voor Drentse activiteiten met betrekking tot landelijke integrale veiligheidsprogramma's in een statenvoorstel te onderbouwen (pagina 38)? Spreker ziet zo'n

onderbouwing van die uitgave met belangstelling tegemoet.

Spreker gaat ervan uit dat de 19.000 werkzoekenden vallen in de categorieën 3 en 4. Of zijn er ook andere categorieën bij?

Op pagina 104 van de begroting is bij volgnummer 9700200 sprake van de prestatie "ontwikkeling en uitvoering Europese strategie". Heeft het bilaterale overleg met de heer Poetin al iets opgeleverd?

Op pagina 5 van de Najaarsnota worden burgers en statenleden als belanghebbenden van de rechtmatigheidscontrole genoemd. Staat het college daar dan buiten?

Spreker stemt in met voorstel 1. Met voorstel 2 gaat hij niet akkoord. Hij pleit, mede in verband met de hoge brandstofprijzen, mede gelet op de laatste zin van Besturen in balans en mede omdat op het platteland voldoende adequaat openbaar vervoer ontbreekt, voor een bevroren van de MRB.

Met voorstel 3 gaat spreker akkoord, met uitzondering van bedragen die bij de MRB zijn genoemd.

Spreker was weliswaar tegen een provinciale bijdrage van f 2,5 miljoen voor sport- en businesspark Meerdijk, maar omdat de staten dat besluit hebben genomen, zal hij loyaal aan de uitvoering ervan meewerken. Daarom stemt hij in met voorstel 4.

Spreker stemt ook in met voorstel 5.

De voorstellen 6 tot en met 10 wil hij bij de behandeling van begroting bespreken aan de hand van het financiële perspectief dat nog moet verschijnen.

In het Sociaal Jaarverslag wordt de trend van het ontstaan van koninkrijkes binnen de organisatieesignaleerd. Hoe gaat het college daarmee om? Nogal wat mensen blijken RSI-gerelateerde klachten te hebben. Welke nazorg wordt in die gevallen gepleegd en hoe is de begeleiding van het ziekteverzuim geregeld? Er is nu alleen sprake van een kwantitatieve registratie en spreker ziet hieraan graag een kwalitatieve registratie verbonden van wat wordt gedaan om mensen zo snel mogelijk weer aan het werk te krijgen.

Spreker stemt graag in met statenstuk 807. De provincie geeft een maximale bijdrage terwijl de bijdragen uit het Kompas nog onduidelijk zijn. Vindt er naderhand nog een verrekening van de bijdragen plaats? Alle gemeenten doen mee, maar dragen die gemeenten ook allemaal bij? Als de vestigingsplaats van het project Meppel wordt, hoe wordt dan omgegaan met de afstand?

De heer WEGGEMANS dankt alle fracties voor de positieve woorden richting het ambtelijk apparaat voor het vele werk.

Veel sprekers hebben vraagtekens gezet bij de geraamde inflatie van 2%. De Najaarsnota is voor de zomervakantie gemaakt en uiteraard is het inflatiepercentage aan verandering onderhevig, maar het college ziet de noodzaak niet om de begroting voor 2001 nu al te wijzigen. Dat kan altijd nog bij de Voorjaarsnota 2001. Dan is er ook voldoende ruimte om tegenvallers op te vangen. Bovendien hebben enkele fracties al gezegd het overschot van f 667.000,-- niet uit te zullen geven. In dat geval is er tot de volgende voorjaarsnota een buffer ten aanzien van eventuele tegenvallers. Het college verwacht overigens ook dat de inflatie in 2001 wel hoger zal zijn.

De opmerkingen van mevrouw Nieuwenhuizen en de heren Van der Schoot en Engels zijn niet in overeenstemming met het door de staten genomen besluit. Het kan niet zo zijn dat de staten besluiten de opcenten MRB eenmalig niet te verhogen, want dat niet verhogen werkt structureel door en bovendien is de opbrengst opcenten MRB een normaal dekkingsmiddel. Als het aantal opcenten niet wordt verhoogd, zal er dus bezuinigd moeten worden.

In de begroting staat ook al dat het perspectief op langere termijn helemaal niet zo rooskleurig is. De grondslag van de opbrengst MRB is een vierjarige periode. De staten kunnen natuurlijk wel besluiten het aantal opcenten niet te verhogen, maar het college zou dat bijzonder onverstandig vinden. De landelijke discussie over de MRB heeft geen gevolgen zolang de opbrengst voor de provincies niet aangetast wordt. Op enig moment is voor Drenthe een bepaalde hoeveelheid auto's en motoren vastgesteld en daaraan gerelateerd wordt een bedrag ontvangen. Als de MRB omlaag gaat, krijgt het Rijk minder geld en niet de provincies. Percentagegewijs krijg Drenthe ook veel meer uit de MRB dan een provincie als Zuid-Holland. Uiteraard volgt het college de discussie over de MRB met veel belangstelling en in de onlangs gehouden vergadering van IPO-financiën waren al geluiden te horen over een ander belastinggebied voor de provincies. Het is een heel weerbarstige materie en het probleem zal dan ook wel niet op korte termijn opgelost zijn.

De heer ENGELS vraagt of een voorstel, om de opcenten het komende jaar zoveel minder hoog te doen zijn dat de lagere opbrengst precies

overeenkomt met het overschot van f 667.000,--, om financiële redenen als ongezond moet worden beschouwd.

De heer WEGGEMANS wijst erop dat dat voorstel zeer ongezond is, omdat er in 2002 dan ook f 667.000,-- op tafel moet komen. Als de staten daarom besluiten het aantal opcenten te verlagen, dragen zij het college op structureel te gaan bezuinigen.

De heer NIJENBRINKS herinnert aan het besluit van de staten om volgens een bepaalde formule jaarlijks te indexeren. Zolang dat besluit staat, hoeft het college strikt formeel de staten helemaal niet voor te stellen het aantal opcenten te verhogen. Als een fractie al wat wil dan moet het voorstellen dat ooit genomen besluit te herzien.

De heer WEGGEMANS zegt dat de verhoging wel elk jaar vastgesteld moet worden. Het kan wellicht met minder onderbouwing.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat het achterwege laten van het voorstel de discussie oproept of niet meer op de flexibele kosten dan op de vaste kosten moet worden gelet.

De heer WEGGEMANS constateert dat verhogen al met al veel simpeler gaat.

Het college heeft er geen enkel zicht op wanneer het BTW-compensatiefonds in werking treedt. Minister Zalm heeft in het IPO gezegd dat er wellicht nog een jaar uitstel komt. Er zal sprake zijn van een uitname uit het Provinciefonds, die gecompenseerd moet worden. Er zullen dan veel herverdeeffecten zijn. Het is wel zeker dat wanneer geen correcties worden toegepast de kleine provincies met weinig investeringen er slecht afkomen.

De heer NIJENBRINKS heeft van de ambtenaren begrepen dat volgens een bepaalde norm die operatie budgettair neutraal moet verlopen. Maar op het moment dat meer dan de norm wordt uitbesteed, werkt het compensatiefonds voordelig en als de provincie minder dan de norm uitbesteedt, verliest zij per saldo iets. Dit zou er toe kunnen leiden dat het uitbestedingsbeleid iets forser wordt aangezet. Spreker dringt erop aan het beleid dat de provincie op dit punt voert ongemoeid te laten.

De heer WEGGEMANS zegt dat wanneer een operatie budgettair neutraal verloopt, de ene partij wint en de andere verliest. Er is tot nu toe zo

weinig over bekend, dat het college er helemaal niets over durft te zeggen. Voor de gemeenten zal dit compensatiefonds nog veel grotere effecten hebben.

De heer Van der Schoot dringt erop aan de burgers zoveel mogelijk te ontzien. Het college stelt in deze begroting ook geen verhoging voor die niet afgesproken is. Als sectoren die wel extra middelen kunnen gebruiken noemt de heer Van der Schoot openbaar vervoer, dak- en thuislozen en de zorg. Als de provincie in al die sectoren substantieel iets wil doen heeft zij heel grote bedragen nodig.

De Nota integriteit is in de statencommissie behandeld. Uit die nota zijn acties voortgekomen en die hebben ook betrekking op de staten en het college. Het bedrag van f 50.000,-- is mede daarvoor nodig.

Als de staten in november de begroting hebben goedgekeurd, staat het bedrag voor de bezoeken aan de gemeenten vast.

Op pagina 38 van de begroting wordt melding gemaakt van een bedrag van f 75.000,-- voor Drentse activiteiten in het kader van het Landelijk veiligheidsprogramma.

In de Beleidsnota staat ook iets over openbare orde en veiligheid, maar het bedrag van f 75.000,-- is een landelijk verhaal.

Staatsbosbeheer kwam met het verhaal dat wanneer de provincie niet subsidieerde de bosbrandbestrijding per vliegtuig vertrok. Op grond van die mededeling heeft het college na lang dubben besloten geld beschikbaar te stellen.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt of er dan geen statenstuk van had moeten worden gemaakt.

De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten hiervoor nog een apart stuk krijgen toegezonden, waarover zij in december kunnen beslissen.

Het bedrag van f 300.000,--- waarvan in punt v. van voorstel 7 sprake is is bedoeld voor uitbreiding van het personeel. Bij de behandeling van de Nota ICT is gezegd dat er extra personeel nodig zou zijn. Daarnaast claimt het apparaat een uitbreiding met meer dan 20 fte's en het college heeft die claim afgewezen. Maar op dit moment valt aan de uitzetting van die f 300.000,-- niet te ontkomen. Dat geld gaat nu naar ICT, maar daarmee wordt dan wel weer zoveel terugverdiend dat het later aan een andere sector kan worden besteed.

Er is f 500.000,-- uitgetrokken om het verlof van het personeel dat nu te veel werkt, op te vangen.

Het is niet mogelijk dit bedrag binnen het personeelsbudget op te vangen, want er wordt heel krap begroot. Voor tijdelijk personeel is ook geen groot bedrag uitgetrokken. Het bedrag van f 500.000,- kan beschouwd worden als een voorreservering voor de tijd dat er knelpunten opgelost moeten worden. Het kan ook niet zo zijn dat het personeel pas verlof kan opnemen als het qua werkzaamheden past, want dan komen sommige personeelsleden helemaal niet meer aan hun verlof toe.

De heer HARLEMAN meent dat wanneer het personeel nu extra werkt, de provincie voordeel heeft. Dat voordeel verdwijnt in het ambtelijk apparaat en dat voordeel verandert op termijn in een nadeel en dat nadeel wordt in rekening gebracht. Maar net zoals nu de voordelen in het ambtelijk apparaat verdwijnen moeten later ook de nadelen binnen het ambtelijk apparaat opgevangen worden.

De heer WEGGEMANS zegt dat niet zomaar te kunnen doen. Daarover is in ieder geval overleg met de ondernemingsraad nodig. Over enige tijd zal immers, wanneer een aantal mensen met verlof is, het werk bij anderen neergelegd worden. Het gaat in dit geval om langdurig verlof, niet om iemand die een dag weg is. Als er geen vervanging is en het werk moet gewoon doorgaan, ontstaan nieuwe moeilijkheden.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat het doodnormaal is dat het saldo aan vakantiedagen in de verlies- en winstrekening wordt meegenomen als een schuld van het bedrijf aan het personeel. Bij de provincie is er sprake van een oploop van het tegoed aan vakantiedagen en dat is dan een schuld van het bedrijf provincie Drenthe aan het personeel. Hij begrijpt niet dat de heer Harleman niet aanvaardt dat dit gewoon een schuld van het bedrijf is.

De heer HARLEMAN zegt dat het geen schuld aan het personeel is, omdat het personeel de uren die het nu extra werkt, over een tijdje kan opnemen. Voor die vrije uren wordt dan extra personeel aangetrokken. Het voordeel dat er nu is doordat er langer wordt gewerkt wordt weggemasseerd in het apparaat en voor het nadeel dat straks ontstaat, moeten de staten geld beschikbaar stellen. Er is geen sprake van schuld aan het personeel, het is gewoon extra geld voor het aantrekken van extra mensen.

De heer WEGGEMANS meent dat het ook zo kan zijn dat er nu sprake is van onderbezetting. Het gaat in deze begroting om meer geld voor het Kompas dan alleen voor projecten waarbij de Ipsc is betrokken. Zo is statenstuk 807 voor een deel ook Kompasbeleid. Hetzelfde geldt voor natuur en landschap, verkeer en vervoer en het ICES-traject. De provincie wil voorkomen dat er de eerste jaren bijzonder weinig gebeurt en dat de volgende drie jaar bijzonder hard moet worden gewerkt om geld weg te zetten, waarbij de kans ook nog groot is dat projecten wel heel erg snel worden gehonoreerd. Er moet nu met het werk begonnen worden, dat is de opzet.

De heer BAAS vindt de extra inzet van het apparaat voor Kompas prima, maar er zijn daarnaast nog enkele zaken die een extra inspanning vragen en al die extra inspanningen tezamen maken dat hij zich afvraagt of er kwalitatief en kwantitatief genoeg in huis is. Hij vraagt

niet direct om personeelsuitbreiding, maar dringt wel aan op alertheid op dit punt.

De heer WEGGEMANS deelt mee dat de directie met de product- en stafgroepen heldere afspraken maakt. Het is ook niet zo dat er niets hoeft te gebeuren, maar voorstellen daartoe worden dan bij de Voorjaarsnota 2001 of de begroting 2002 voorgelegd.

De septembercirculaire werkt niet langer door in de begroting en de meicirculaire werkt niet langer door in de voorjaarsnota. Dat geeft rust.

Er is heel bewust voor gekozen de storting in het Fonds flexibel beleid geen f 7,5 miljoen te laten zijn, omdat veel structurele uitgaven op de plank lagen, zoals de f 1,5 miljoen en later f 2 miljoen voor verkeer en vervoer vanaf 2002. Het bedrag van f 7,5 miljoen is ook geen must, er is alleen gezegd dat het een mooi bedrag zou zijn. Maar er blijft genoeg geld beschikbaar in het fonds en bovendien kan bij de Voorjaarsnota nog een aanpassing plaatsvinden. Bovendien gaan overschotten op de rekening van een bepaald jaar ook naar het Fonds flexibel beleid. Er zit nu zelfs zo'n f 12 miljoen à f 13 miljoen in het fonds. Het college stelt dus zeker niet voor het fonds op te heffen.

Spreker vraagt de heer Harleman zijn opmerking over de bodembescherming te verduidelijken.

De heer HARLEMAN zegt dat in de begroting het verhaal met betrekking tot de monitoring is

aangepast. Hij vindt dit een goede ontwikkeling en hij verzoekt het college te proberen het verhaal nog verder aan te scherpen.

De heer WEGGEMANS zegt dit toe.

Met betrekking tot de besteding van het dividend Essent zijn experts geraadpleegd. Binnenkort krijgt de commissie een rapport ter vertrouwelijke bespreking voorgelegd en het zal haar dan duidelijk zijn dat het allemaal zeer verantwoord is, ook gelet op de ervaringen uit 1999, toen het bewust beleid van Essent is geweest om de aandeelhouders anders te honoreren dan in het verleden gebeurde. Het college is eerder aan de voorzichtige dan aan de royale kant geweest met zijn raming.

De heer HARLEMAN zegt dat zijn aarzelingen alleen maar groter worden als de gedeputeerde zegt dat het geld gewoon nodig is. In dat geval moet het ook zeker zijn dat de provincie het geld krijgt. Begrotingstechnisch is het zeer on

verstandig om dergelijke inkomsten lang van tevoren en over meer jaren te ramen.

De heer WEGGEMANS zegt dat de heer Harleman gelijk heeft als het om iets eeuwigdurends gaat. Na 2002 ontstaat een compleet nieuwe situatie. Na de discussie over de aandelen-Essent in de commissie, zullen enkele wat het college betreft interessante stappen gezet worden.

Het verslag van de bespreking tussen IPO, VNG en kabinet van 18 mei 2000 is beschikbaar. In die bespreking is gesuggereerd de fysieke infrastructuur toch vooral bij de provincies te laten en de gemeenten vooral verantwoordelijk te laten zijn voor de sociale infrastructuur. Er zijn geen harde afspraken gemaakt, maar het college heeft het gevoel met f 1,5 miljoen behoorlijk in de richting van BANS te komen.

De Wet REA kent geen verplicht percentage. Die wet is ook bedoeld om mensen niet in de WAO te laten uitstromen. Onlangs is bij automatisering een medewerker geplaatst die valt onder de doelgroepen van de Wet REA. Het heeft voldoende aandacht, maar het is niet gemakkelijk aan alle eisen van die wet te voldoen.

Statenstuk 807 is duidelijk bedoeld voor de categorieën 3 en 4 en dan speciaal voor mensen in de bijstand en daarbinnen nog weer toegespitst op vrouwen. De arbeidsparticipatiegraad van vrouwen is laag in Drenthe en er zijn veel mensen die moeilijk naar de arbeidsmarkt zijn te geleiden.

Alle gemeenten willen en kunnen aan dit project meedoen en zij hebben hiervoor ook geld beschikbaar. In Kompas is f 15 miljoen uitgetrokken voor projecten om mensen naar de arbeidsmarkt toe te geleiden. Daarop kan tot 1 november worden ingetekend en dat is met dit project gebeurd. Maar daarbij is altijd cofinanciering nodig en die komt in dit geval van de provincie en deels van de gemeenten. De provincie stelt niet meer geld beschikbaar dan Kompas, maar ook niet minder.

Bij sommige projecten is er 60% uitstroom naar regulier werk, maar soms is het maar 40%. Bij deze projecten wordt geen baangarantie gegeven, het is de bedoeling de groep zover te krijgen dat zij uiteindelijk het perspectief heeft op een baan. In Meppel en omliggende gemeenten probeert de Stichting RAAT zes mensen die nu niet werken zelfstandig te laten zijn. Hopelijk is het slagingspercentage daar hoger dan 60.

De heer SWIERSTRA zegt dat over de evaluatie van de gemeentelijke herindeling inmiddels enige gesprekken zijn gevoerd met de VNG, het bestuur van de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) en met een daaruit samengesteld klein groepje. Op basis van die bespreking is inmiddels intern een opzet gemaakt voor een aanpak. Daarin is een overleg voorzien met het Seniorenconvent en na consultatie van de hele VDG - alle gemeenten willen over de opzet meepraten - zal het plan in de statencommissie besproken worden. De commissieleden krijgen dus nog volop gelegenheid aan te geven of de door hen genoemde aandachtspunten wel voldoende in het plan verwerkt zijn. De discussie zal zich niet beperken tot het ons-kent-ons-circuit, ook maatschappelijke partijen zullen erbij betrokken worden. Bovendien is het plan een deel van het onderzoek door de gemeenten en de provincie te laten uitvoeren en een ander deel door externen. Of de bevolking zelf er ook bij betrokken kan worden, wil spreker nog wel eens bekijken, want hoe dat dan zou moeten, zal ook nog wel stof tot discussie zijn. Het is in ieder geval niet de bedoeling het onderzoek te laten uitmonden in een soort van rapportcijfer voor de gemeentelijke herindeling, maar het vooral toe te spitsen op verbeterpunten voor de komende jaren. Nadere consultatie van de bevolking zou dan ook daarop gericht moeten zijn.

Er zijn vragen gesteld over werkbezoeken binnen de provincie en er zijn complimenten gemaakt voor de forumdiscussie over het gedoogbeleid. Het college heeft inmiddels ook gesproken over

de mogelijkheid om met zo'n forumdiscussie de provincie in te gaan en het komt binnenkort met een voorstel dat erop neerkomt dat zoiets gebiedsgericht georganiseerd gaat worden. In de begroting is een bedrag van f 100.000,- gereserveerd voor internationale contacten en dat bedrag spoort met de uitgaven die de afgelopen jaren noodzakelijk bleken. Het college zal binnen enkele weken een nota over de internationale contacten vaststellen en het college hoopt daarin een nadere prioritering aan te geven en criteria vast te stellen op grond waarvan duidelijk wordt waarom sommige contacten van belang worden gevonden en waarom het college daar geld voor over heeft. Er zal een link worden gelegd naar het algemene internationale beleid dat in de Nota Europastrategie dat in deze commissie is besproken, is vastgelegd. Het gaat dan bijvoorbeeld om de Vergadering van Regio's in Europa (VRE), het Comité van de Regio's, de North Sea Commission, de CPMR, de CLRAE en de relaties in het kader van de Europese structuurfondsen.

De heer SCHAAP vraagt of het niet beter is in het vervolg zo'n verhaal in de beleidsnota op te nemen.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat in de beleidsnota wordt uitgegaan van bestaand beleid, de nieuwere accenten worden in de nota, die binnenkort in bespreking komt, gelegd en die kunnen, na aanvaarding ervan in de volgende beleidsnota worden opgenomen. Het niet opnemen van een passage daarover in de beleidsnota betekent dus niet dat minder aan internationale contacten wordt gedaan. Spreker heeft niet helder in gedachten wat precies op het terrein van de toezichthoudende taak op waterschappen is toegezegd. De besprekingen die hierover met de commissie gevoerd gaan worden, zullen vooral betrekking hebben op de rapporten Waterbeheer 21^e eeuw en het rapport-Leemhuis, omdat daaruit een discussie voortkomt over de sturingsfilosofie en de verhouding tussen de verschillende overheden. De schaalverhouding tussen de overheden zal ook bepalen in welke mate en op welke wijze de verhouding tot de waterschappen wordt bepaald door de toezicht-dan wel door de partnerrelatie. Inmiddels wordt met de waterschappen overlegd over de inhoudelijke aspecten van dat toezicht, zoals de totstandkoming van de beheersplannen. Het bedrag van f 50.000,- voor integriteit is

bedoeld voor een project van de Commissaris van de Koningin die tezamen met zijn collega's, in het kader van een programma van BZK, vooral aandacht zal schenken aan de integriteitsproblematiek bij de lagere overheden en dan vooral de gemeenten. Het gaat overigens om een eenmalig bedrag.

De heer NIJENBRINKS vraagt of het zo is dat de gemeenten worden aangespoord tot besef van integriteit en of de provincie dat betaalt.

De heer SWIERSTRA zegt dat de provincies is verzocht daaraan, in de persoon van de commissaris, extra aandacht te besteden.

De heer VAN DER SCHOOT zegt dat nu hetzelfde gebeurt als bij de waterschappen: wat een verantwoordelijkheid is van waterschappen en gemeenten gaat de provincie stimuleren en dat kost dan f 180.000,-. Het is wonderlijk dat de ene instantie verantwoordelijk is en dat een andere instantie dan moet financieren.

De heer SWIERSTRA wijst erop dat bij de waterplannen de gedachte was dat de provincie haar regisserende en stimulerende functie van enige smeerolie zou moeten voorzien. Mensen moeten ertoe uitgedaagd worden een proces in gang te zetten. Daarvoor wordt soms ook de cofinanciering gebruikt.

Het gaat in dit geval om een verzoek aan de commissaris en Drenthe is van plan aan dat verzoek te voldoen. Er is geen sprake van het direct medefinancieren van de gemeenten, want als het project eenmaal van start gaat moeten de gemeenten het verder betalen. Het is een eenmalige bijdrage.

Het onderdeel verkeer en vervoer is in de functionele commissie uitvoerig besproken. Die commissie deelt de analyse en heeft geconstateerd dat er een aanmerkelijk financieel probleem is. Het college heeft daarom gemeend met een concreet eerste voorstel te moeten komen en voor het overige een inspanningsverplichting aan te gaan. Bij de voorbereiding van de voorjaarsnota en de volgende begroting zal bekeken worden hoe de resterende gaten op de een of andere manier kunnen worden gedekt. De staten kunnen daarvoor dus nadere voorstellen tegemoet zien. Met betrekking tot de ontbrekende schakels in de wegen en kanalen worden op dit moment geen voorstellen voor grootschalige investeringen gedaan, of het moet al mogelijk zijn die

investeringen aan te haken aan activiteiten in het kader van het Plan van aanpak wateroverlast en dergelijke. Overigens zal het voornamelijk gaan om investeringen in toerisme en cultuurhistorie waarvoor ook geld beschikbaar komt uit Kompas, uit Europa en wellicht zelfs van ICES.

De heer NIJENBRINKS wijst erop dat zijn fractie al geruime tijd aandringt op maatregelen. Het gaat om zaken die al lang op het programma staan en daarom krijgt hij graag wat meer concrete toezeggingen. Waarom is het college daar niet concreter over?

De heer SWIERSTRA zegt dat het moeilijk is daarover concreter te zijn, zolang geen concrete projectplannen voorliggen. Er wordt heel hard aan gewerkt, zowel vanuit de hoek van cultuurhistorie, landschap en leefbaarheid als vanuit de hoek van de kanalen en het toerisme. Het gaat om zeer grote investeringen en daarvoor kunnen pas nadere plannen worden gemaakt wanneer een redelijk beeld bestaat van de financieringsmogelijkheden. Die kunnen op dit moment nog niet gepresenteerd worden.

De heer NIJENBRINKS vraagt wanneer dat dan wel het geval zal zijn.

De heer SWIERSTRA antwoordt dat dit zal zijn zodra er voldoende cofinanciering is gevonden. De provincie is dus afhankelijk van anderen. Er wordt wel veelvuldig overleg gepleegd, maar het gaat om investeringen van tientallen miljoenen gulden en daarvoor heeft de provincie het geld niet rechtstreeks op de plank liggen.

De VOORZITTER stelt vast dat een uitvoerige bespreking heeft plaatsgevonden. De discussies zullen in de fracties worden voortgezet en bij de plenaire behandeling van de stukken zullen alle fracties erop terugkomen.

(Op voorstel van de voorzitter wordt besloten van een tweede termijn af te zien.)

De VOORZITTER vraagt vervolgens of statenstuk 807 de A-status kan behouden.

De heer NIJENBRINKS deelt mee dat na het antwoord van het college wat zijn fractie betreft dit stuk de A-status mag houden.

De heren VAN DER SCHOOT, ENGELS, HOLMAN en SCHAAP sluiten zich bij deze

opmerking aan.

De VOORZITTER constateert dat de commissie over dit statenstuk positief adviseert.

13. Statenstuk 798, 7^e wijziging provinciale begroting 2000

De heer VAN DER SCHOOT vindt het bedrag van f 47.000,-- voor een onderzoek naar het wel of niet aanhouden van de aandelen Essent zeer hoog. Hij wil het wel voor de helft van dat bedrag doen.

De heer WEGGEMANS zegt dat het rapport er inmiddels is, maar dat hij niet weet of het ook werkelijk dit bedrag heeft gekost. Het was in ieder geval niet meer. Het college heeft het rapport inmiddels besproken en binnenkort krijgt

de commissie het voorgelegd. Dan zal ook meegedeeld worden wat het echt heeft gekost.

De VOORZITTER constateert dat de commissie een positief advies uitbrengt, maar dat de fractie van de Ouderenpartij een voorbehoud maakt.

14. Besteding aandelenwinst Essent

De heer ENGELS lijkt het niet zinnig zo laat op de middag nog aan de behandeling van dit agendapunt te beginnen. Hij zal het punt in zijn algemene beschouwingen bij de begroting verwerken.

De heer HOLMAN deelt mee speciaal voor de behandeling van dit agendapunt te zijn gebleven.

De VOORZITTER wijst erop dat de heer Engels het onderwerp heeft aangereikt. Dat hij nu voorstelt het onderwerp niet te behandelen, is toch een belangrijk punt van overweging. Mede omdat het al snel 7 november is, kan zij zich voorstellen dat de commissie het voorstel van de heer Engels overneemt.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN stemt met het voorstel van orde in. Zij vergadert al de hele dag en moet straks naar nog een vergadering.

De heer NIJENBRINKS kan ook wel met het voorstel instemmen. Het lijkt hem overigens wel moeilijk de open discussie die D66 toch wilde in te passen in de begrotingsbehandeling.

De VOORZITTER heeft de indruk dat de meerderheid van de commissie voor uitstel van behandeling is.

De heer SCHAAP meent dat een volgende keer bij het opstellen van de agenda beter op de volgorde van stukken moet worden gelet. Nu zit het zwaarste deel aan het eind.

De VOORZITTER vindt het jammer dat de heer Schaap niet bij aanvang van de vergadering met deze gedachte is gekomen.

De heer SCHAAP zegt dat het antwoord dan geweest zou zijn dat dat niet mogelijk is omdat het publiek rekening houdt met de volgorde die gepubliceerd is.

De VOORZITTER erkent dit. Zij wijst erop dat de commissie zelf had kunnen bewerkstelligen dat nog op een redelijke tijd met de behandeling van dit agendapunt had kunnen worden begonnen. Vervolgens besluit de commissie overeenkomstig het voorstel van de heer Engels.

15. Sluiting

De vergadering wordt om 18.32 uur gesloten.

GB

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 18 oktober 2000 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 25 De heer WEGGEMANS zegt toe dat de staten een aparte voordracht krijgen voor het voorstel om f 50.000,-- beschikbaar te stellen voor de bosbrandbestrijding.
- 26 De heer WEGGEMANS zegt toe dat het verhaal met betrekking tot de monitoring van de bodembescherming wordt aangescherpt.